శ్రీ వివేకానందస్వామి శతతమ జయంతి ప్రచురణములు

ఆంధ్ర పాఠకులకు అమూల్య తరుణము

శ్రీ వివేకానంద సంపూర్ణ గ్రంథావళి

ప్రతిభోజ్జ్వలులైన ఆంధ్రపండితులచే ఆంధ్రీకరింపబడి 10 సంపుటాలుగా ప్రకటింపబడి ఉన్నాయి. ప్రతి సంపుటంలోను దాదాపు 500 పుటలు.

* అయిదవ సంపుటము క్యాలికోగాని అట్టబైండుగాని లేదు.

స్వామిజిసందేశం మాతృదేశభక్తిభరితం, ప్రాణప్రదం, ఆత్మోత్తేజకరం, విశ్వజనీనం. అది సమగ్రంగా ఆంధ్రమహాజనులకు అందడం ఇదే మొదటిసారి. స్వామిజీది దివ్యదృష్టి. ఆయన అమోఘ పరిష్కారవిధానం సూచింపని ముఖ్యసమస్య అంటూ లేదు. ఆయన గ్రంథావళిని చదివినవారికి ఉత్సాహమును ఉదాత్తతయున్నూ కలుగక తప్పదు.

తొమ్మిది సంపుటాలు విక్రయానికి సిద్ధంగా ఉన్నాయి.

ఖరీదు : అట్టబైండు సెట్టు రు. 45-00 లు క్యాలికోబైండు సెట్టు రు. 58-50 లు.

ఒక్కొక్క సంపుటం :

అట్టబైండు రూ. 5-00 క్యాలికో రూ. 6-50

(పోస్టేజి ప్రత్యేకము)

ఇట్లు వ్రాయుడు :

మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణ మఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు - 4.

శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ

సంపుటము ౩౦ ౧౯౭౩ - సెప్టెంబరు : ప్రమాదీచ - భాద్రపదము సంచిక ౩

విషయసూచిక

: 71231 పోస్టు బాక్సు : 635

మా మాసపత్రికలు

వేదాంతకేసరి

తత్త్వశాస్త్ర - మత - సంస్కృతివిషయికంగా 1914-వ సంవత్సరంనుండి నడపబడుతుండే
ఆంగ్ల మాసపత్రిక

సాలు చందా : ఇండియాలో 6 రూపాయలు; సింహళములో 8 రూపాయలు.
ఇతర విదేశాలలో 3 డాలర్లు, లేదా 14 షిల్లింగులు.

శ్రీ రామకృష్ణ విజయం

మత - సాంస్కృతికవిషయికంగా 1921-వ సంవత్సరమునుండి ప్రచురింపబడుతున్న తమిళ మాసపత్రిక

సాలు చందా : ఇండియాలో ర్సూ 5 లు, సింహళములో ర్సూ 7 లు.

శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ

1944-వ సంవత్సరంనుండి ప్రచురింపబడుతూ విశ్వోపజీవ్యమైన ఆధ్యాత్మిక విజ్ఞానామృతమును వెదజల్లే
తెలుగు మాసపత్రిక

సాలు చందా : ఇండియాలో ర్సూ 5 లు, సింహళములో ర్సూ 7 లు.

1. చందాదారులు ఉత్తరప్రత్యుత్తరాలలో తమ 'చందాదారు సంఖ్య' నుదాహరిస్తూ విలాసాలను స్పష్టంగా వ్రాయాలి.
2. పత్రిక అందకపోతే మాసాంతానికి మాకు తెలపాలి.
3. చందాదారులకు మేము ప్రచురించిన గ్రంథాలను 6¼% తగ్గింపు ధరలకు అందజేస్తాం. వివరాలకు క్రింది విలాసానికి వ్రాయండి.
4. ప్రముఖ సంస్కృతి కేంద్రాలలో ప్రచారంలో ఉన్న యీ ఆధ్యాత్మిక విజ్ఞాన పత్రికలు అడ్వర్టైజ్మెంట్లకు చక్కని ప్రాపకాలు. రేట్లకు వ్రాయండి.
5. సమీక్షకు గ్రంథాలు పంపేటప్పుడు రెండేసి ప్రతులు పంపవలసినదని గ్రంథకర్తలకు ప్రకాశకులకు మా ప్రార్థన.
6. ప్రజారంజకములైన మత - తత్త్వశాస్త్ర - సంస్కృతివిషయిక స్వతంత్ర వ్యాసాలను రచయితలు అందజేస్తే సంపాదకులు కృతజ్ఞతలతో ప్రచురిస్తారు.
7. పత్రిక స్పెసిమెన్కాపి కోరేవారు 75 పైసల పోస్టేజి పంపాలి.

ఇంకా వివరాలు కావలసినవారు :

మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణ మఠం, మైలాపూరు, మద్రాసు-4

అనే విలాసానికి వ్రాయండి.

శ్రీ శారదాదేవి చరిత్ర

శ్రీరామకృష్ణభగవానుని సతీమణియు, ఆదర్శమాతయు, యోగినియునగు

మహనీయురాలి దివ్యచరిత్ర

రచయిత:

శ్రీ చిరంతనానందస్వామి

ప్రతి స్త్రీయును పురుషుడును...చదువవలసిన గ్రంథమిది...అమృతకలశము ... అనన్యసామాన్య నీతిమంజరి...తియ్యని తెలుగు...పాలవంటి శైలి...

—ఆంధ్రప్రభ

...నారీలోకమున కేకాక, ఆధునిక వాఙ్మయమునకు ఈ గ్రంథము అమూల్యమైన కానుక; పాఠశాలలలో, కళాశాలలలో పాఠ్యగ్రంథముగా నుండదగిన ఉత్తమ గ్రంథము.

-ఆనందవాణి

246 పుటలు (అయిదవ కూర్పు) వెల: రూ. 2–75

ఇట్లు వ్రాయుడు: మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు-4.

శ్రీ వివేకానంద జీవితచరిత్ర

(శ్రీ చిరంతనానందస్వామి ప్రణీతము)

ఇందు శ్రీ స్వాములవారి జీవితమున నింతకుపూర్వము గ్రంథస్థములుగాని ముఖ్య సంఘటన లెన్నియో శ్రీవారి సోదరశిష్యులవలన విని వ్రాయబడినవి. ఇది శ్రీ స్వాములవారి సంపూర్ణ చరిత్ర!

...శ్రీ వివేకానందస్వాములవారి యసమాన వాగ్వైభవమును మంచి నుడికారపు టొడుపుతో శ్రీ చిరంతనానందులు తెలుఁగున ప్రదర్శించిరి. వివేకానందుల వాఙ్మయ మూర్తికి తెలుఁగుసేత యలంకృతి...

—వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రి

నిర్దుష్టమైన భాష,అందమైన అచ్చు, ఆకర్షకమైన రూపము.

432 పుటలు (పదవ కూర్పు) వెల: రూ. 4–00

ఇట్లు వ్రాయుడు: మేనేజరు, శ్రీరామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు-4.

'అఖిలవిభు శరణొందుము, యా క్షణంబ యతనికృప నీదు ననుభూతి కందు వత్స'

—శ్రీ శారదామణి.

శ్రీరామకృష్ణ ప్రభ

సంపుటము ౩౦ } ౧౯౭౩ - సెప్టెంబరు : : ప్రమాదీచ - భాద్రపదము { సంచిక ౩

శ్రీః

కనకధారాస్తవము

మూలము : శ్రీ శంకరభగవత్పాదులు

వ్యాఖ్యాత : అన్నమాచార్య

ఆమీలితాక్ష మధిగమ్య ముదా ముకున్ద మానన్దకన్ద మనిమేష మనఙ్గతన్త్రమ్
ఆకేకరస్థితకనీనికపక్ష్మ నేత్రం భూత్యై భవే న్మమ భుజఙ్గశయాఙ్గనాయాః.

ఆమీలిత+అక్షం	కన్నులుమూసికొనియున్న
ముకున్దం	శ్రీమహావిష్ణువును
ముదాఅధిగమ్య	సంతోషముతోచేరి
ఆనన్దకన్దం	ఆనందమూలమై
అనిమేషం	రెప్పపాటులేనిదై
అనఙ్గతన్త్రం	కామపరవశమై
ఆకేకరస్థిత	అర్ధనిమీలితదశలోనున్న
కనీనికపక్ష్మ	నల్లగ్రుడ్డురెప్పవెంట్రుకలుకలదైయున్న
భుజఙ్గశయ+అఙ్గనాయాః	శేషశయనునివల్లభయగుశ్రీమహాలక్ష్మియొక్క
నేత్రం	నయనము
మమభూత్యైభవతు	నాకుసంపత్ప్రదమగుత

"తల్లీ అను సంబోధనము బ్రహ్మమునకే. ఏల యన, తల్లి ఆత్యంతికప్రేమకు లక్ష్యము ... అమృతసరసి అమృతసరసియే, అందు మునుగు ప్రాణి చావడు, చావులేనివాడగును."

—శ్రీరామకృష్ణుడు.

మీగడ తఱకలు

పేదతికము సంపన్నత అనేవి నిజమునకు మనోవైఖరులు. పేదతికానికీ సంపన్నతకూ, భౌతికమైన కొలత ఏమీ లేదు.

ఒక కథ వినండి—ఒక డుండే వాడు. సంఘ మానాలనుబట్టి చూస్తే అతడు చాల పేదవాడు. కాని తన్ను ఎవరైనా 'పేదవా' డని అంటే అతడు ఒప్పుకునేవాడు కాడు. అలా గనిన వాణ్ణి నోరు మూయించే జవాబు చెప్పేవాడు. 'నేను పేదవాణ్ణి గాను: అజ్ఞానంచేత మీరు అలా గంటున్నారు' అని చెబుతుండెడివాడు. సాదా దుస్తులే ధరించేవాడు, నిరాడంబరంగా భోంచేసేవాడు, ఆత్మకు సంతృప్తికరంగా నిత్య కృత్యములు నెఱవేర్చేవాడు, వేతనం హెచ్చించమని ఎప్పుడుకాని తకరారు చేయడు, తనకు లేని వస్తువులు లేనందుకు దుఃఖించడు. మనకు అది లేదే ఇది లేదే అను తలంపు అతని మనస్సులో ఏన్నడూ లేదు. కాని అదృష్టం అతనికి అంతప్రతికూలంగా ఉన్నందుకు, అంతటి ఆర్జవసంపన్నుని దైవం 'గాజులబేరం భోజనానికి సరి' అన్న పరిస్థితిలో పెట్టి ఉన్నందుకు ఇతరులు జాలి చెంది 'అయ్యో పాపం' అని అనుకునేవారు. పొరుగూరిలో ఒక ప్రసిద్ధ కోటీశ్వరుడుండేవాడు. అతడు ఏ వర్తకం ఏ వ్యాపారం చేసినా, అందువల్ల అపారధనలాభం కలుగుతూ అతని సంపద నానాటికి మఱింతగా హెచ్చిపోతుండినది. కాని అతని లోభం ఉత్కటకోటికం. తనసంపదను ఇంక నింకను వర్ధిల్ల జేసుకునేందుకై అతడు సదా తహతహ పడుతూ ధనం గడిస్తుండినాడు. పైని చెప్పిన పేదవాడున్నూ ఈ కోటీశ్వరుడున్నూ ఒకనాడు కలుసుకోవడం తటస్థించింది. సంపదచే కన్నుగానని అతనితో ఈ పేదవాడు ''ఏమండోయి, మీకంటె నేను అధి   పన్నుణ్ణి, తెలుసా' అని అడిగాడు. ఆ కోటీశ్వరుడు ''నీ మాటలు వెఱ్ఱిమాటలు. నీవు చెప్ప నెంచినదానిని వివరించు'' అని బదు లడిగాడు. ''నాకున్న డబ్బు నాకు చాలు, నీకున్న డబ్బు నీకు చాలదు. ఇది స్పష్టమైన విషయమే కదా'' అన్నాడు పేదవాడు.

సంపదకు నిజముగా నున్న విలువను తెలియజేసే కథ మఱొకటుంది. సంపదలో మునిగి తేలే జమీందా రొకడుండేవాడు. రత్నకుండలాలు కనకహారాలు రత్నఖచితములైన మురుగులు ఉంగరాలు మొదలైన నగలను సదా ఒంటినిండుగ ధరించి ప్రేక్షకులచే పొగడించుకోవలె ననడం అతని ఉబలాటం. ఒకనా డాతడు మహాదర్పంతో ఠీవిగా వీధిని నడిచిపోతుండినాడు. వీధిత్రిమ్మరి యొకడు చెంతకు వచ్చి రెప్ప వ్రాల్చక ఆ సంపన్నుని చూచాడు, అతనిని ప్రదక్షిణించి, చూడడమే పనిగా అతని నగల మెఱుగులను కాసేపు చూచి ''మహాశయా, నీ ఔదార్యానికి నీ వితరణకు నేను ఎంతయు కృతజ్ఞుణ్ణి'' అన్నాడు. 'ఎందుకు నీ కృతజ్ఞత' అని సంపన్ను డడిగాడు, ''సొమ్ములను నగలను ఇంత ధారాళంగా నీ విచ్చినందు' కని ఆ వీధిద్రిమ్మరి చెప్పాడు. ''ఏ నగను గాని నీకు నేను ఇవ్వలేదు, ఇవ్వ తలపెట్టను లేదు. ఇకను నీకు నే నిచ్చింది ఏమి ఉంది' అని సంపన్నుడు మరల ప్రశ్నించాడు. వీధిద్రిమ్మరి చెప్పిన జవాబు: ''నాకు నగలు అక్కఱ లేదు, నీవు ఇచ్చినా నేను పుచ్చుకోను. ఆ నగల మెఱుగులను నీవు నన్ను చూడనిచ్చావు. నీవు సైతం చేసేది ఆ నగలను చూచుకోవడమేగా. మాటిమాటికి చూచుకొని మురిసిపోతుంటావు. ఐతే వానిని నీవు చూడగలిగినంతకంటె ఎక్కువ బాగుగా నేను చూడగలిగాను. ముందువైపునుండి చూచాను, వెనుకవైపునుండి చూచాను, కుడితట్టునుండి చూచాను, ఎడమతట్టునుండి

చూచాను. అంతే కాదు. వాని కాపుదలను గూర్చిన చింత సుంతైనను లేక చూచాను. నిన్ను సదా కరగదీసేది ఆ చింతేగా! నగలు నీవి; వాని అనుభవం నీకంటె నాకే ఎక్కువ''.

'సన్తోష ఏవ పురుషస్య పరం నిధానమ్'
'తనివియే నరుని మహానిధాన మిలను'

అను సూక్తి ప్రాచీనము, జ్ఞానసంభృతము. మనం ఇచ్చిపెట్టుకున్నంత, దైవం మనకు ఇస్తాడు. అందుకు అసంతృప్తి చెందడం దైవము నెడ మన కృతఘ్నతయే. కోరిందంతా పడయ గాంచడమే జీవితానికి పరమమంగళం అని ఒకానొకడు ఒక యోగితో చెప్పాడుట. ఆ యోగి ఈలా గన్నాడు, ''కోరిందంతా పడయ గాంచడంకంటె. ఏ కోరికయు లేకుండడం అధిక శుభం. 'నాకిది లేదు, అది లేదు, ఇది కావాలి, అది కావాలి' అని కోరకూడదు. మనకు సంతుష్టి నీయగలిగింది మన మనస్సే కాని వెలుపలి వస్తుసంపద కాదు. 'డయోగినీసు'కు తొట్టియే పెద్దదట, అలెక్సాండరుకు సర్వప్రపంచమైనా చిన్నదే నట. ఆస్తి సొంతదారుకు మాత్రమే కాక, ఇతరులకున్నూ లాభదాయకంగా ఉండాలి. ఇతరుల కిది ఎంత లాభదాయకంగా ఉంటే అందుకు అంత గర్వించవచ్చు. పేదఱికానికి కూడా గర్వపడవచ్చు. ఎందుకంటే ఐహికవస్తువులను కాపాడుకునే బాధ్యత నది తగ్గిస్తుంది. నీవు కోరుకునే దానికంటె, దేవుడు తానుగా నీకు ఇచ్చేది నీకు అత్యంతశ్రేయస్కరం. సంతుష్టి స్వతస్సిద్ధమైన సంపద అని, భోగానుభవాలు మనం సృష్టించుకునే దారిద్ర్యమని మహావివేకి సాక్రటీసు వాక్రుచ్చాడుట.

ఆధునిక జీవితంలో మానవుల మనస్సులనుండి సంతుష్టి అపహృతమైనది. ఏది దాన్ని అపహరించిందో చెప్పలేము. సంతుష్టి లేకపోవడమే కటిక పేదఱికం. నష్టమైపోయిన సంతుష్టిని మళ్ళీ కలిగించుకోవడమే మానవునకి తరణోపాయం. శ్రీరామకృష్ణునిజీవితచరిత్రాన్ని మెలకువతో చదివి చూడండి. ఆధునిక మానవునికి దాపురించిన మనోవ్యథలకు అమోఘచికిత్సలను ఆయన అనేకసందర్భాలలో సూచించిఉన్నాడు. అధరచంద్రసేను శ్రీరామకృష్ణుని భక్తులలో ఒకడు. అతడు గురుదేవుని పలుపర్యాయములు కలుసుకొని ఉన్నాడు. స్పృహణీయమైన డిప్యూటీ మాజిస్ట్రేటుపదవిలో అతడుంటుండినాడు. గురుదేవుడు అధరసేనునింటికప్పుడప్పుడు పోవడం కద్దు. గురుదేవు డధరసేనునికి అమూల్యములైన ఉపదేశాలు చేసిఉన్నాడు. ఒకప్పుడు అధరసేనుడు దక్షిణేశ్వరానికి చాలదినాలు రాకుండినాడు. తర్వాత వచ్చినప్పుడు గురుదేవు డతనిని అడిగాడు. ''మునుపు వస్తున్నంత తఱచుగా ఇప్పుడు నీవు రావడం లేదు. కారణమేమి?' బడికి సంబంధించి, ఇతరసంస్థలకు సంబంధించి పెక్కుసమావేశాలకు తాను పోవలసి వచ్చినందువల్ల రాజాలకపొయ్యానని అతడు చెప్పాడు. 'ఓహో, వాటిని గమనిస్తూ మమ్ము పూర్తిగా మఱచిపొయ్యావన్నమాట...... చూడు, ఇవి అన్నీ మాయలే. నీ బడి నీ సమావేశాలు నీ కార్యాలయం ఇవన్నీ నశ్వరాలు. దేవుడొక్కడే సత్యం. తక్కిన సమస్తమూ మిథ్య!'' కల్కత్తాపురపాలకసంఘమునకు ఉపాధ్యక్షపదవిని తా నధిష్ఠించాలి అని అధరుని అభిలాష. వెయ్యిరూపాయల జీతం గల పదవి అది. చాలా ఆత్రంతో అందుకై ఆశపడ్డ వారిలో అధరుడున్నూ ఒకడు. కల్కత్తానగరంలో ఉన్న పలువురు ప్రముఖుల సిఫారసు సంపాదించడానికి అతడు ప్రయత్నించాడు. తనకు సాయపడు మని అతడు శ్రీరామకృష్ణుని

కూడా ప్రార్థించాడు. చాల నిక్కచ్చి చేసి నందున అతనికై శ్రీరామకృష్ణుడు కాళీదేవిని వేడుకొన్నాడు. వేడుకొన్న ప్రకారం ఉన్నత భావగర్భం. ఈలాగు ప్రార్థించాడు పరమ హంస దేవుడు :— "అమ్మా. అధరుడు నీ భక్తుడు, నీ కిష్టమైతే, అతనికి ఆ పదవిని లభింపజేయి, జ్ఞానముకై భక్తికై నిన్ను ప్రార్థించక క్షుద్రవిషయాలకై పరుగులువాఱుతున్న అతడు అవివేకి కదా!"

అధరునికి ఆ పదవి లభించలేదు. అటు పిమ్మట అతడు కాళిగుడికి వచ్చినప్పుడు, "ఇంత కాలంగా మాపరిచయం కలిగిఉన్న నీవు, ఆ లౌకికులను దేబిరిస్తూ ఎందుకు పొయ్యావు?" అని శ్రీరామకృష్ణు డడిగాడు. "ప్రపంచము ఉన్నంతవఱకు ఆలాగు ప్రవర్తించక తప్పదు, మీరైనా నన్ను నిరుత్సాహపఱచ లేదుగా" అన్నాడు అధరుడు. అప్పుడు గురుదేవు డతనికి పరమహితమును చెప్పాడు—"భోగతృష్ణను ఉద్దీపింపచేసుకోవడంకంటె అణచుకోవడం మేలు. నేను పూజారినైన తర్వాత, అందఱు నౌకరులవలె గుడిసరాబువద్దకు పోయి సంతకం పెట్టి జీతం తెచ్చుకోమన్నారు. "అది నాకు సాధ్యం కాదు. కావలిస్తే ఆ జీతాన్ని వేఱెవరికైనా ఇచ్చుకోండి. నే నడుగను" అన్నాను. జగదేకప్రభువునకు నేను బంటను. సేవ, మఱెవరికి చేస్తాను? ఒక్కప్రభువును కొలిచియుండుము. యాభైరూపాయలు దొరికితే చాలని, నూఱు రూపాయల జీతం వచ్చే ఉద్యోగం దొరికితే చాలని—ప్రజలు కోరుతుంటారు. నీ వేమో మూడువందల రూపాయల జీతం వచ్చే ఉద్యోగంలో ఉంటున్నావు. అది తక్కువైన ఉద్యోగం కాదు. అందులోనే నీ వెందుకు ఉండకూడదు? అధికారులు చాలమంది ఉంటే, అంతమంది అడుగులకు మడుగులొత్తడం దుష్కరం కదా?

సంతుష్టి పరుసవేదివంటిది. తనతో సంపర్కం పొందిన ప్రతిదాన్ని అది బంగారంగా మార్చివేస్తుంది. సంతుష్టి తఱచు పేదల గుడిసెలలో కనిపిస్తుంది. సంపదలు నిండితొనకు హర్మ్యములలో అది కానరాదు. సంపద చాల చెడ్డది. ఎందుచేతనంటే సంపద హెచ్చే కొద్దీ, ఇంకనింకను సంపద కావాలి అనే ఆశ కూడ వర్ధిల్లుతుంది. ఆరోగ్యమే వరములలో వరిష్ఠ మని, సంతుష్టియే ధనములలో మహాధన మని, నమ్మికయే బాంధవ్యములలో వరిష్ఠ మని నిర్వాణమే సుఖములలో వరిష్ఠ మని — ధమ్మపదం బోధిస్తున్నది.

'హితోపదేశ' మందలి యీ క్రింది శ్లోకం సంతృప్తిమహిమను తెలుపుతున్నది—

సన్తోషామృతతృప్తానాం
యత్సుఖం శాన్తచేతసామ్
కుతస్తద్ధనలుబ్ధానాం
ఇతశ్చేతశ్చ ధావతామ్.

క. సంతోషామృతతృప్తులు
శాంతాత్ములుపొందు సౌఖ్యసారములోనర్
ఎంతయును బరువులిడు ధన
చింతకులకు సుంతయేని చేకుఱదు సుమా.

శ్రీ గురుసూక్తిసుధ

రాఖాలు మాతామహుడు—మహాశయా, గృహస్థజీవితము గడపుచున్నవానికి భగవత్సాక్షాత్కారము శక్యమగునా?

శ్రీరామకృష్ణుడు—ఏల శక్యము కాదు? పంకమత్స్యమువలె, లోకమున నివసింపుము. పంకమున నున్నను పంకమత్స్యమునకు పంకమంటదు. లేదా అంకటాలివలె, లోకమున వసింపుము. ఆమె ఇంటిపనులను చేయుచుండును గాని మన సేమో సదా మిండగానిమీదే యుండును. మనస్సును దేవునియందు నిలిపి, నీ లౌకికవిధులను నిర్వర్తించుచుండుము. కాని అట్లుండుట చాల కష్టమే. బ్రాహ్మసమాజ సభ్యులతో నే నిట్లంటిని :—"జాడీలనిండుగ ఊరుగాయలు కుంభములనిండ తీర్థము గల గదిలో నొక విషజ్వరగ్రస్తుని ఉంచితి రనుకొనుడు. అతనికి వ్యాధి నయ మగు నని తలంపగలరా? ఊరుగాయల ఘుమఘుమలను తలంచుకొన్నంతనే నోరూరదా?" మానవునకు మహిళ ఆ ఊరుగాయవంటిది. ఐహికములందు మానవునకు గల ఉడుగని వాంఛ, నీరు త్రాగవలె ననెడి ఆరోగివాంఛ వంటిది. ఆ ఆశ కొక ముగియిక లేదు. "బానలోని నీటి నంతటిని త్రాగివేయుదు" ననును విషజ్వరగ్రస్తుడు. పరిస్థితి చాల చిక్కైనది. లోకములో ఉన్న అలజడి, ఇంతింత కాదు. ఇటు పోయిన గొడ్డలిపెట్టు, అటుపోయిన పారకకట్టతాపు, మఱొకవంకపోయిన చెప్పుదెబ్బ! ఏకాంతమున నున్ననే కాని దైవచింత సాధ్యము కాదు. నగలు చేయుటకు కంసాలి బంగారమును కరగించును. మాటిమాటికి కలవరపఱచితిమేని అతడు తనపని నెట్లు చక్కగా చేయగలడు? నీవు బియ్యమునుండి పొట్టు ఏఱివేయుచున్నావనుకో. ఆ పనిని సొంతముగా నీవే చేయవలెను. మాటిమాటికిని నీవు బియ్యమును చేతిలో ఎత్తి పొట్టు లేదు కదా అని చూచుచుండవలయును. నిన్ను మాటిమాటికిని లేపుచుండినచో నీపని నెట్లు చక్కగా చేయగలవు?

ఒక భక్తుడు—అలాగైనచో, మహాశయా, ఇక దారి ఏదీ?

శ్రీరామకృష్ణుడు-దారి ఉన్నది. మానవుడు దృఢవైరాగ్యము నలవఱచుకొనునేని నెగ్గగలడు. అసార మని నీవు గుర్తించినదానిని గట్టిమనసుతో వెంటనే విడిచిపెట్టవలెను. ఒకప్పుడు నాకు చాల జబ్బుచేసినది. నన్ను గంగాప్రసాదసేన్ అను వైద్యునొద్దకు పిలుచుకొనిపోయిరి. ఆయన నాతో "నేను నీ కొక మం దిచ్చెదను. నీవు నీరు బొత్తిగా త్రాగకూడదు. దానిమ్మరసమును త్రాగవచ్చు" అన్నాడు. నీరు త్రాగక నే నెట్లు జీవించియుండగలనో అని అందఱు వెఱగుపడిరి. కాని నీరు త్రాగకుందమని నేను నిశ్చయించుకొంటిని. "నేను పరమహంసనే కాని, బాతును కాను గదా, పాలను త్రాగుదును" అని అనుకొంటిని.

కొంతకాలము నీవు ఏకాంతమున గడపవలయును. దాగుడుమూతలాటలో తల్లిని తాకినపిమ్మట నీకు భద్రమే. ముందు నిన్ను బంగారముగ మార్చుకో. పిమ్మట నీకు నచ్చిన చోట ఉండవచ్చు. ఏకాంతమున దేవుని సాక్షాత్కరించుకొని దివ్యప్రేమను చూఱకొన్నపిమ్మట, మానవుడు లోకమునను జీవితము గడపుచుండవచ్చు. (రాఖాలు తండ్రిగారితో) ఈ యువకులను నాతో నుండు డని నేను కోరుట అందులకే. కొన్నాళ్లిక్కడ నుండిన, వారిలో భగవత్ప్రేమ వర్ధిల్లును.

అటుపిమ్మట వారు గృహస్థజీవితము గడప వచ్చు.

మ—మహాశయా, ఈ సమస్తమునను రూపొందినది దేవుడే అయినచో, మానవుల అనుభూతు లింత విభిన్నములుగ నుండ నేల?

శ్రీరామకృష్ణుడు— సకలప్రాణులందును సర్వాంతర్యామిగా దేవు డున్నా డనుటకు సందేహము లేదు. కాని ఆయన ఆవిష్కృతి వివిధప్రాణులలో వివిధరీతుల నుండును. కొన్ని యెడల ఆయావిష్కృతి జ్ఞానశక్త్యావిష్కృతిగ నుండును, వే తెడల అది అజ్ఞానశక్త్యావిష్కృతిగ నుండును. కొందఱియందుకంటె మఱి కొందఱియందు శక్త్యావిష్కృతి హెచ్చుగ నుండును. శార్దూలస్వభావులగు మానవుల సంగతి అటుండనీ, మానవులలో వంచకులును జూదగాండ్రును నీకు కనిపించుట లేదా? అట్టి వారినిగూర్చి 'వంచకదేవు' డని 'వ్యాఘ్రదేవు' డని నే ననుకొందుచుందును.

మ—(చిఱునవ్వుతో) అట్టివారికి మనము దూరమునుండియే ప్రణమిల్లవలెను, వ్యాఘ్రదేవుని సమీపించి కౌగిలించుకొంటిమేని, ఆ దేవుడు మనలను మ్రింగివేసినను మ్రింగివేయ వచ్చు.

శ్రీరామకృష్ణుడు—ఉండునదెల్ల అతడును అతనిశక్తియు, బ్రహ్మమును బ్రహ్మశక్తియు. వేఱేమియు లేదు. రాముని స్తుతించుచు నారదు డిట్లనెను—"ఓ రామా, నీవు శివుడవు, సీత భగవతి; నీవు బ్రహ్మవు, సీత బ్రహ్మాణి; నీవు ఇంద్రుడవు, సీత ఇంద్రాణి; నీవు నారాయణుడవు, సీత లక్ష్మి; రామా, సమస్తపౌరుషమునకును సంకేతమవు నీవు, సమస్తస్త్రైణమునకును సంకేతము సీత."

వివేకానంద సింహగర్జనము

మహోన్నతములైన సత్యములు ఏ ప్రజలసంఘమున అనుష్ఠానమున నుండునో ఆ సంఘమే సర్వశ్రేష్ఠమైనది. అది నా యభిప్రాయము. మహోన్నతసత్యములకు సంఘము సమర్థము కాకున్నచో, దానిని సమర్థము చేయుడు, ఎంత తొందరగ చేసిన అంత మంచిది. సత్యమును నిర్భయముగా నమ్మవలె, సత్యమును ధైర్యముతో అనుష్ఠానమున నుంచుకోవలె,—ఈ సముత్సాహముతో, ఓ నరనారీమణులారా, లెండి. ధీరతాసమంచితులగు మగవారును మహిళలును కొన్నివందలమంది జగత్తునకు కావలసియున్నారు. సత్యమును గుర్తించుటకు భయపడనటువంటి, జీవితమునందలి పరమార్థము నెత్తిచూపుటకు వెనుదీయనటువంటి, మృత్యువునెదుట కంప మొందనట్టి, మృత్యువునకు స్వాగత మిచ్చునట్టి, 'ఓ మానవుడా, నీవు ఆత్మవు, నిన్ను జంపగల దేదియు విశ్వమం దెక్కడను లేదు,' అని మానవునకు దెలుపునటువంటి ధీరతను అలవఱచుకొండి. అలవఱచుకొంటిరేని అప్పుడు మీరు ముక్తులరే! అప్పుడు మీ యాత్మయాథార్థ్యమును మీ రెఱుగుదురు. ఈ ఆత్మయే శ్రోతవ్యము మంతవ్యము నిదిధ్యాసితవ్యము.

కార్యాచరణమునుగూర్చి మితిమీఱి ప్రసంగించు ప్రవణతయు, విమర్శను నిందించు ప్రవణతయు ఈ కాలమున ఎక్కువగ నున్నది. కార్యాచరణము చాల మంచిదే, కాని పనులు

పుట్టువొందునది ఆలోచనలనుండి. వేనిలో కండరముల బలము ఇంచుక కనిపించునో వానిని 'పను' లని పేర్కొనుచున్నారు. కాని ఆలోచన లేనిదే పనియు నుండదు. కాబట్టి మీ బుద్ధులలో ఉన్నతాశయములను ఉన్నతతమాదర్శములను నింపుకొనుడు, రాత్రింబవళ్ళు ఆ యాశయములను ఆదర్శములను ముందుంచుకొనుడు, అందుండి ఘనకార్యములు సముద్భవింపగలవు. అపవిత్రత పేరెత్తకుడు, 'మేము విశుద్ధుల' మని చెప్పుకొనుచుండుడు. మనము అల్పుల మని, చచ్చుచు పుట్టుచు మరల చర్వితచర్వణు లగుచుందు మని తలంచుచు సదా భయపడుచుండు నొకమత్తదశలోనికి మనలను మనమే తెచ్చుకొంటిమి.

శివానందలేఖావళి

117

శ్రీరామకృష్ణమఠం, బేలూరు, హౌరా
31 జూలై 1922

ప్రియశ్రీమన్......

నీజాబు చేరినది, ప్రస్తుతపు మామనఃపరిస్థితిని నీవు చక్కగా ఊహించుకోగలవు. గురుదేవునిసాన్నిధ్యము ఎప్పుడును కలదు. అది నిజము లన్నిటికంటె ఎక్కువైన నిజము. కాకపోయినచో, మే మింతకాలము ఉండగలిగియుండము. భక్తులు ఈవిధముగా ఈ లోకమును వీడుటయు గురుదేవునందులయించుటయు ఇదంతయు ఈ దినాలలో ఒకక్రీడగా కనిపించుచున్నది. గురుదేవుడు సంకల్పించినప్పుడెల్ల ఈ ఆట ఆడక తప్పదు. నాకును సదా ఈ తలంపే. ఇందులో ఆందోళనపడవలసిన దేమియు లేదు. ఇదొకరకమయిన ఆట. ఇందు మనము అన్వయింపక తప్పదు. ఆయన మమ్ము ఈ లోకమున ఉంచియున్నంతకాలము ఈ భౌతిక దేహమున నుండి ఆయనపనిని సాగించుచుండుట మాకు విధాయకము.

మఠములో సాగుచున్న నీచదువు, ఆధ్యాత్మికసాధనలు ఎంతయు ధైర్యావహములుగ ఉన్నవి. స్కూలు ఏలాగు నడచుచున్నది? నేతపని ఎట్లు సాగుచున్నది? వీనినిగుఱించి నేను విని చాలదినము లైనవి. నీ విప్పుడు చేయుచున్నవాని నిట్లే కొనసాగించుచుండుము.

'శ్రీరామనామము' ముద్రితమైన దనెడి వార్త నాకు ఎంతయు ముదావహము. మహావీరపూజయందు శ్రీమహారాజు (బ్రహ్మానంద స్వాముల)వారికి ఉత్సుకత అతిమాత్రమైనది. వంగదేశములో శ్రీరామనామసంకీర్తనమునకు ప్రచారము కల్పింపవలె నను శ్రద్ధయు ఆయనకెక్కువే. శ్రీ వివేకానందస్వామికిని ఆ సంకల్పము దృఢముగ నుండెను. కాబట్టి అది చాల బాగుగ నున్నది. శ్రీ ప్రేమానందస్వాముల లేఖలు ముద్రింపబడుచున్నవని విని ఎంతో సంతోషించితిని. అందుకు నే నొక భూమికను వ్రాసిమఠమునకు పంపియున్నాను, చాల సంగ్రహమైన భూమికే.

అందఱి క్షేమము తెలియనైనది. సంతోషము. అందఱికిని ఆధ్యాత్మికాభివృద్ధిని గురుదేవు డనుగ్రహించునుగాక! నీవును ఇంకనింకను పురోగమింతువు గాక. ఇవే మీ కందఱికి నా హృదయపూర్వకాశీస్సులు.

నీ శ్రేయోభిలాషి
శివానంద

కుంతీదేవికావించిన శ్రీకృష్ణస్తుతి

బమ్మెరపోతన

మహాభారతయుద్ధము పాండవవిజయమున ముగిసినది. ధర్మరాజు పట్టాభిషిక్తుడయ్యెను. పరీక్షిజ్జననమును ఐనది. ద్రోణతనయు నస్త్రము వారినుండి పరీక్షిత్తును రక్షించుటయు నెఱవేఱినది. ద్వారకకై తరలనున్న శ్రీకృష్ణు నొద్దకు వచ్చి కుంతి ఇట్లనెను.

క. పురుషుం డాఢ్యుఁడు ప్రకృతికిఁబరుఁ డవ్యయుఁ డఖిలభూత బహిరంతర్భా
సురుఁ డనవలోకనీయుఁడుఁ బరమేశ్వరుఁడైన నీకుఁ బ్రణవములు హరీ.

వ. మఱియు జవనికమఱువున నాట్యంబు సలుపు నటునిచందంబున మాయాయవనికాంతరాళంబున నిలువంబడి నీ మహిమచేఁ బరమహంసల నివృత్తరాగద్వేషుల నిర్మలాత్మ్మల నయనములకు నదృశ్యమానుండవై పరిచ్ఛిన్నుండవు కాని నీవు మూఢదర్శనంబులు దర్శించుకుటుంబవతులగు మాకు నెట్లు దర్శనీయుండ వయ్యెదు? శ్రీకష్ణ, వాసుదేవ, దేవకీనందన, నందగోపకుమార, గోవింద, పంకజనాభ, పద్మమాలికాలంకృత, పద్మలోచన, పద్మసంకాశచరణ, హృషీకేశ, భక్తియోగంబునం జేసి నమస్కరించెద, నవధరింపుము

సీ. తనయులతోడనే దహ్యమానంబగు జతుగృహంబునయందుఁ జావకుండ,
గురురాజు వెట్టించు ఘోరవిషంబున మారుతపుత్త్రుండు మడియకుండ,
ధార్తరాష్ట్రుడు సముద్ధతిఁ జీర లొలువంగ ద్రౌపదిమానంబు దలఁగకుండ,
గాంగేయకుంభజకర్ణాది ఘనులచే నాబిడ్డ లనిలోన నలఁగకుండ,

తే. విరటుపుత్త్రిక కడుపులో వెలయు చూలు ద్రోణనందను శరవహ్నిఁ ద్రుంగకుండ
మఱియు రక్షించితివి పెక్కుమార్గములను, నిన్ను నే మని వర్ణింతు నీరజాక్ష?

మత్త. బల్లిదుండగు కంసుచేతను బాధ నొందుచు నున్న మీ
తల్లిఁ గాచినభంగి గాచితి ధార్తరాష్ట్రులచేత నేఁ
దల్లడంబునఁ జిక్కకుండఁగ దావకీయగుణవ్రజం
బెల్ల సంస్తుతి సేసి చెప్పఁగ నెంతదాన, జగత్పతీ?

క. జననము నైశ్వర్యంబును ధనమును విద్యయును గల మదచ్ఛన్ను లకిం
చనగోచరుఁ డగు నిన్నుఁ గ విసుతింపఁగ లేరు నిఖిలవిబుధస్తుత్యా.

వ. మఱియు భక్తధనుండును, నివృత్తధర్మార్థకామవిషయుండును నాత్మారాముండును రాగాదిరహితుండును గైవల్యదానసమర్థుండును, గాలరూపకుండును, నియామకుండును, నాద్యంతశూన్యుండును, విభుండును, సర్వసముండును, సకలభూతనిగ్రహానుగ్రహాకరుం

డును నైన నిన్నుఁ దలంచి నమస్కరించెద, అవధరింపుము. మనుష్యుల విడంబించు భవదీయ విలసనంబు నిర్ణయింప నెవ్వఁడు సమర్థుండు? నీకుం బ్రియాప్రియులు లేరు, జన్మకర్మశూన్యుండ వయిన నీవు తిర్యగాదిజీవులయందు వరాహాదిరూపంబులను, మనుష్యులందు రామాదిరూపంబులను, ఋషులయందు వామనాదిరూపంబులను, జలచరంబులందు మత్స్యాదిరూపంబులను—నవతరించుట లోకవిడంబనార్థంబు గాని, జన్మకర్మసహితుండ వగుటం గాదు.

ఉ. కోపముతోడ నీవు దధికుంభము భిన్నము సేయుచున్నచో
గోపిక త్రాటఁ గట్టిన వికుంచితసాంజనబాష్పతోయధా
రాపరిపూర్ణవక్త్రముఁ గరంబులఁ ద్రోముచు, వెచ్చనూర్చుచుం
బాపఁడవై నటించుట కృపాపర, నామదిఁ జోద్య మయ్యెడిన్.

క. మలయమునఁ జందనముక్రియ వెలయఁగ ధర్మజునికీర్తి వెలయించుటకై
యిలపై నభవుఁడు హరి యదుకులమున నుదయించె నం్రడు గొంద ఱనంతా.

క. వసుదేవదేవకులు తాపసగతి గతభవమునందుఁ బ్రార్థించిన సం
తసమునఁ బుత్రత నొందితి వసురులమృతి కంచుఁ గొంద ఱంద్రు మహాత్మా.

క. జలరాశినడుమ మునిఁగెడు కలముక్రియన్ భూరిభారకర్శిత యగు నీ
యిలఁ గావ నజుఁడు గోరినఁ గలిగితి వని కొంద ఱంద్రు గణనాతీతా.

తే. మఱచి యజ్ఞానకామ్యకర్మములఁ దిరుగు వేదనాతురులకుఁ దన్నివృత్తిఁ జేయ
శ్రవణచింతనవందనార్చనము లిచ్చుకొఱకు నుదయించి తంద్రు నిన్ గొంద ఱభవ.

మ. నినుఁ జింతించుచుఁ బాడుచున్ బొగడుచున్ నీ దివ్యచారిత్రముల్
వినుచుం జూతురు గాక లోకు లితరాన్వేషంబులం జూతురే
ఘనదుర్జన్మపరంపరాదళనదక్షంబై మహాయోగి వా
గ్వినుతంబైన భవత్పదాబ్జయుగమున్, విశ్వేశ, విశ్వంభరా?

వ. దేవా, నిరాశ్రయులమై భవదీయచరణారవిందంబు లాశ్రయించి నీవారలమైన మమ్ము విడిచి విచ్చేయ నేల? నీ సకరుణావలోకనంబుల నిత్యంబును జూడవేని యాదవసహితులైన పాండవులు జీవునిం బాసిన యింద్రియంబులచందంబునఁ గీర్తిసంపదలు లేక తుచ్ఛత్వంబు నొందుదురు. కల్యాణలక్షణలక్షితంబులైన నీ యడుగులచేత నంకితంబయిన మదీయధరణీమండలంబు నీవు వాసిన శోభితంబు గాదు; నీ కృపావీక్షణామృతంబున నిక్కడి జనపదంబులు కుసుమఫలభరితంబులై యోషధితరులతాగుల్మనదనదీసమేతంబులై యుండు,

ఉ. యాదవులందుఁ బాండవులయందు నధీశ్వర నాకు మోహవి
చ్ఛేదము సేయుమయ్య, ఘనసింధువుఁ జేరెడి గంగభంగి నీ
పాదసరోజచింతనముపై ననిశంబు మదీయబుద్ధి న
త్యాదరవృత్తితోఁ గదియునట్లుగఁ జేయఁగదయ్య యీశ్వరా.

శా. శ్రీకృష్ణా, యదుభూషణా, నరసఖా, శృంగారరత్నాకరా,
లోకద్రోహినరేంద్రవంశదహనా, లోకేశ్వరా, దేవతా
నీకబ్రాహ్మణ గోగణార్తిహరణా, నిర్వాణసంధాయకా,
నీకుఁ మ్రొక్కెదఁ ద్రుంపవే భవలతల్, నిత్యానుకంపానిధీ.

ప్రభాప్రసారము
(సంపాదకీయము)

త్రివిధబలము

వివేకానందస్వామి కథలను అతిరంజక రీతిలో చెప్పుటయందు దిట్ట. ఈనేర్పు విశ్వమహాప్రవక్త లందఱికిని గలదు. శ్రీరామకృష్ణ పరమహంసకును గలదని చెప్పవలెనా? ఒకనాడు శ్రద్ధావంతులగు శిష్యులగోష్ఠిలో సహస్రద్వీపారామమున సరళమైనను గంభీరభావగర్భమగు నొకకథను వివేకానందస్వామి వాక్రుచ్చెను. ఇదే ఆ కథ :- ఒకదోమ చాలసేపు ఒకయెద్దుకొమ్ముపై వ్రాలియుండెను; అంతట మనోవ్యథ నొంది యెద్దుతో నిట్లు పలికెను 'వృషభరాజమా, చాలసేపు నే నిచటఁ గూర్చుండియుంటిని. నీకు బాధ కలిగించితి నేమో! అందుకు చింతించుచున్నాను. ఇదిగో తొలగిపోవుదును.'' కాని వృషభము ఇట్లు బదులు చెప్పినది: ''లేదు, లేదు, ఎంత మాత్రము బాధ లేదు! నీ కుటుంబమునంతను దీసికొని వచ్చి నా కొమ్ముపై నివసింపుము. నీవు న న్నేమి చేయగలవు?''

దోమ చాల చిన్నదే ఐనను దాని బరువు దాని కున్నది, బాధపెట్టు సామర్థ్యము దానికున్నది. తన బరువును బలమును సామర్థ్యమును అది యెఱుగును. కాని ఎద్దుబరు వెంతో దాని బలమెంతో భారవహన సామర్థ్యమెంతో దోమ గ్రహింపజాలదు, దాని ఊహకైనను అది అందదు. లోకమున చిక్కులు సమస్యలు ఇక్కట్టులు చెడుగులు కీడులు శోధనలు గల్గినప్పుడు ధీరుడు, వానిని లెక్కింపగూడదు; ఎద్దు తనకొమ్ముపై వ్రాలిన దోమను లక్ష్యపెట్టనట్లు లక్ష్యపెట్టకుండవలయును. ఈ కథకు, స్వామిజి, ఉపోద్ఘాతముగా పల్కిన పల్కులివి :- ''ఒప్పుకొన జూడకు, తప్పించుకొన జూడకు, వచ్చిన దానిని రానీ, దేనివలనను బాధితులము గాకుండుటయే స్వాతంత్ర్యము. సహించియున్నంత మాత్రమున జాలదు, అసంగుడవు కమ్ము. ఎద్దుకథను స్మరింపుము.''

బలములలో మొదటిది దేహబలము. దేహము ఆరోగ్యసంపన్నముగను దృఢముగను వీర్యవంతముగను నుండవలెను. కాని కేవలము కుస్తీవీరులవలె, కసరత్తు చేయు వారివలె, బరువు లెత్తువారివలె, పోటీలలో బహు

మతులకై పోరాడువారివలె నుండవలె ననుట కాదు. ఒకొక్కప్పు డట్టివారిలో కండపుష్టి మాత్రమే ఉండును. వే తేమియు నుండదు. వట్టి కండపుష్టిమాత్రమే మానవ జీవిత లక్ష్య ముగ నుండజాలదు. ప్రజ్ఞాసహాకృతము గాని కండబలము గొడ్డుబలము. స్వామిజి కండబల మును ప్రస్తుతించియున్నా డనుట నిజమే. యువకులకు ఇనుపకండరములు ఉక్కునరము లుండవలెనని ఆయన చెప్పియున్నాడు. గీతా పాఠకునకంటె (ఫుట్బాల్) చరణకందుకక్రీడాభి రతుడు భగవంతున కెక్కువ సన్నిహితు డని నుడివియున్నాడు 'నాయ మాత్మా బలహీనేన లభ్యః' 'బలహీను డాత్మ నధిగమింపజాల' డను ఉపనిష ద్వాక్యము నుదాహరించి స్వామిజి "దుర్బల దేహము ఉద్వేగములకు ఉద్రేకము లకులోనై ఆత్మసాక్షాత్కార సాధనముగ నుండ ననర్హ మగును" అని వక్కాణించెను. బలము నకు సాహసమునకు పౌరుషమునకు ఆదర్శమైన వాడు స్వామిజి. పెక్కేండ్లు సాగిన అతిమానుష సాధనలచేతను నియమపాలనములచేతను, ఆత్మ సాక్షాత్కారముచేతను స్వామిజి గడించినవే ఆ బలసాహస పౌరుషములు.

ఆరోగ్యవిధులను పాటించుచు జీవితము గడపువారికి సాధారణముగ ఇనుపకండరము లును ఉక్కునరములును గలుగును. రోగముల నుండి తన్ను కాపాడుకొను సహజశక్తులు దేహమున కున్నవి. కాని నాగరులు సోమరి తనముచే భోగపరతచే చుఱుకుపుట్టించు మత్తు గలిగించు పదార్థములను సేవించుటచే, దేహ సహజ శక్తులను చెడగొట్టుకొనుచున్నాడు. మహోన్నత జీవితలక్ష్యములను బడయుటకు సాధనము కదా దేహము! ఈ దృక్పథముతో చూతుమేని దేహబలమనగా — కష్టములను లేమిడిని సంతోషముతో భరింపగలశక్తి అని ఏర్పడును. ఇదే భగవద్గీతలో 'సాత్త్వికీధృతి' అని ప్రస్తుతమైయున్నది—

ధృత్యా యయా ధారయతే
మనఃప్రాణేన్ద్రియక్రియాః
యోగే నావ్యభిచారిణ్యా
ధృతి స్సా పార్థ సాత్త్వికీ. (XVIII-33)

స్థిరమైన యేకాగ్రతతో మనఃక్రియలను ప్రాణ క్రియలను ఇంద్రియక్రియలను ఏ ధైర్యము నియమబద్ధములనుగా చేయుచున్నదో ఆ ధైర్యము సాత్త్వికము — అన్నారు. ఈ సాత్త్విక ధైర్యనిధికి 'కొట్టవచ్చిన ట్లగపడు' కండరములు లేకున్నను అతనివీర్యము తఱుగని వీర్యము. అతని దేహము ముదిసినను ఉత్సా హము సడలదు. అతని మరణముకూడ 'బాగుగా పండిన పండు రాలుట'ను బోలి యుండును.

బలములలో రెండవది మనోబలము. 'ఇనుపకండరములును ఉక్కునరములును ఉండ వలె' అను స్వామిజి సూక్తిని తఱచు ఉదాహ రించువారు "బృహత్సంకల్పబల ముండవలె" ననెడి స్వామిజి సూక్తిని మఱచుచుందురు. వినుడు స్వామిజి అడిగిన ప్రశ్నపరంపరను "కొండంత ఆటంకమువచ్చినను దాటి చను సంకల్పము నీ కున్నదా. సర్వ ప్రపంచమును కత్తదూసికొని నీమీదికి వచ్చినను, ధర్మ మని నీవు నమ్మిన పనిని నిర్భయముగ చేయుదువా? నీ భార్యయు బిడ్డలును ప్రతిఘటించినను, నీ సర్వధనము నష్టమైనను, నీ పేరు నశించినను, నీ సంపద మాయమైనను, ధర్మ మని నీవు నమ్మినదాని పట్టు విడువకుందువా? దానిని అనుసరించి, లక్ష్యమువంకకు ముందు కుఱుకు దువా? ఆ సంకల్పదార్ఢ్యము నీ కున్నదా?" ఈ ప్రశ్నలు స్వామిజికుండిన సంకల్పబలమునకు

సూచకములు. ఆ బలముచేతనే ఆయన గురుదేవుడు తన కర్పించిన పనిని మహోజ్జ్వలరీతిలో నిర్వహింపగలిగెను. ఈ సంకల్పబలమును ప్రతిఘటింపగల దేదియు లే దనియు ఇది విశ్వమర్మముల నుద్ఘాటింప గల దనియు, ఈ బలము గలవారు, అవసరము గల్గినచో కడలి యడుగునకైనను పోయి మృత్యువు ను ధిక్కరింతు రనియు స్వామిజి వాక్రుచ్చెను. ధృఢమైన మనస్సునుండియే ధృఢసంకల్ప ముద్భవించును. నీతినియమబద్ధతయు ఏకాగ్రతయు విశుద్ధియు స్వార్థత్యాగమును ప్రేమయు ఉన్నచో వాని నుండి మనోబల ముద్భవించును. మనోబలమనునది అహంకారరూపమును దాల్చునేని అది ఆత్మవిధ్వంసకముగ పరిణమించును. నిర్మాణాత్మకమును శ్రేయఃపదమునగు మనోబలమే ఇప్పుడు భారతదేశ మందును ఇతరత్రను జరూరుగ కావలసియున్నది. ఎంతగడ్డుసమస్యలు, ఎన్ని మనలను ముట్టడించినను నీతినిష్ఠామహితుని సంకల్పబలము నెదుట అవి నిలువజాలవు. "నవీనభారతము రైతుల గుడిసెల నుండియు, బెస్తల మాలల మాదిగల కుటీరములనుండియు, చిల్లర అంగళ్ళనుండియు, కమ్మరివాండ్ర కొలుముల పజ్జనుండియు, కర్మాగారములనుండియు, బజారులనుండియు, తోపుల నుండియు, వనములనుండియు, గుట్టలనుండియు కొండలనుండియు రూపొందును గాక" అన్నారు స్వామిజి ఒకపరి. అది అట్లే మెల్లగ రూపు దాల్చుచున్నది. కాని నీతియందు సత్యమునందు త్యాగమునందు మానవప్రేమయందు హిమవచ్ఛిఖరముల సమున్నతివంటి సమున్నతి గల ప్రజానాయకులు కావలెను. అప్పుడే పురోగతి త్వరగ సాగును. లంచగొండితనమును కక్కూర్తియు ఎల్లెడల ఉన్న దని జనులు గోల పెట్టుచున్నారు. చట్టములు వానిని అరికట్ట జాలవు. జ్ఞానవైరాగ్యవిభూషితులు విశ్వశ్రేయోభిలాషులు అప్రకంప్యనీతినిష్ఠులు ఎల్లెడల ఉండురేని, ఆ దోషములకు నిరోధ మేర్పడి అవి అంతరించును. వ్యాపించు గుణము, అవినీతి కున్నట్లే నీతికిని ఉన్నది; ధృఢసంకల్పులగు ధర్మవీరులు ముందుకు వత్తురేని వారి ఆదర్శము ప్రజలలో తప్పక వ్యాపించును. నైతికనిశ్రేణియం దిప్పుడు కననగుచున్న అవరోహణము ఆగి, అధిరోహణము సాగ గలదు.

దేహబలమున కంటెను మనోబలమున కంటెను మేలయినదియు ఆ రెంటి కంతర్గతముగ నుండునదియు బ్రహ్మజ్ఞానప్రభవమగు ఆత్మబలము. "సత్యం జ్ఞాన మనన్తం బ్రహ్మ" సత్యమే బ్రహ్మము, జ్ఞానమే బ్రహ్మము, బ్రహ్మ మనంతము. ఏది అనంతమో అది అద్వితీయము ఆనందమహితము భయరహితము. బ్రహ్మమును సాక్షాత్కరించుకొన్న వానికి తాను వే అనెడి తలంపు అంతరించును. అతని దృష్టి సమస్తమును తనలో నిముడ్చుకొనును. అతడు సమస్తమును తానే అగును. మృత్యు వెదురైనను భయపడకుండుటే నిజమైన బలము. మృత్యు వనగా వెలుపలి కోశము మార్పొందుటే. ఆత్మకు జననము లేనందున మరణమును లేదు. ఆత్మ నిత్యము. ఈ జ్ఞానము గలవాడు చిఱునవ్వుతో సిలువ చేయించుకొని, హంతకుల శ్రేయస్సునకై దేవుని ప్రార్థింపగలడు. అతడు భగవంతుని శ్రీచరణము లంటినవాడు కావున మృత్యువు కల్గినప్పుడు శిలాకర్కశుడుగ నుండును. బ్రహ్మజ్ఞానికి మరణ మనగ పరతత్త్వమునకును తనకును భేద మంతరించుట, అది ఆనందసంభవమే. కావుననే దానిని 'మహాసమాధి' 'మహానంద స్థితి' అని పేర్కొందురు.

పరతత్త్వముతో తన యైక్యమును సాక్షాత్కరించుకొన్నవాని దృష్టిలో విశాల పృథివి ఒక రేణువుపాటి దగును. అప్పు డతడు- (వివేకచూడామణి 496)

మ య్యఖణ్డసుధామ్భోధౌ
బహుధా విశ్వవీచయః
ఉత్పద్యన్తే విలీయన్తే
మాయామారుతవిభ్రమాత్.

'నేను అఖండానందసాగరమను, మాయ అను సుడి గాలికి అలలు లేచినట్లుగా జగము లుప్పతిల్లునది నాలోనే; అల లణగినట్లుగా జగము లణగునది నాలోనే' అని పాడుకొనును. అతనిని విసిగించి కలవరపఱచి భయపెట్టున దేదియుండ గలదు? తన్ను తిట్టినవారికిని కొట్టినవారికిని గూడ ప్రేమయు కనికరమునే అతని ప్రతిక్రియలు. (పంచదశి VII-288)

అధిక్షిప్త స్తాడితో వా
బాలేన స్వపితా తదా
న క్లిశ్నాతి న కుప్యేత
బాలం ప్రత్యుత లాలయేత్.

"కుమారు డధిక్షేపించినను కొట్టినను తండ్రికి బాధలేదు, కోపము రాదు, పైగా కుమారు నతడు ముద్దాడును" లోకములోని చిక్కులు బాధలు పోటీలు మున్నగున వన్నియు నతనికి — కొమ్మమీద వాలిన దోమ ఎద్దున కెట్లో — అట్లు అకించిత్కరములు. బంధవిముక్తుడైన బ్రహ్మజ్ఞానికి బద్ధజీవులపట్ల దయయు ప్రేమయు వెల్లివిరియుచుండును. 'ఒక్క మానవునికి సాయపడుటకై ఇరువదివేల దేహములనైన' నతడు త్యజింప సంసిద్ధుడుగ నుండును.

సాధనపంచకము*

మూలము :
శ్రీ శంకరభగవత్పాదులు

అనువక్త:
విద్వాన్ బులుసు వేంకటేశ్వరులు
ఎమ్.ఎ. (ట్రిబుల్)

వేదో నిత్య మధీయతాం, తదుదితం కర్మ స్వనుష్ఠీయతాం,
తే నేశస్య విధీయతా మపచితిః. కామ్యే మతి స్త్యజ్యతామ్,
పాపౌఘః పరిధూయతాం, భవసుఖే దోషో ఽనుసన్ధీయతా
మాత్మేచ్ఛా వ్యపనీయతాం, నిజగృహా త్తూర్ణం వినిర్గమ్యతామ్. 1

నిత్యోజ్జ్వలంబైన నిగమంబు నిష్ఠతో నిరతంబు పఠియించి నెగడవలయు;
వేదోక్తకర్మల విడువక సతతంబు సమధికశ్రద్ధతో జరపవలయు;
నేతదాచరణంబె యీశ్వరార్చన మని భావింపవలయును భవ్యభంగి;
కామ్యకర్మ లొనర్పఁగడఁగక బహువిధపాపచయంబును బాయవలయు;

* దీనికి సోపానపంచక మనియు ఉపదేశపంచక మనియు పంచరత్నమాలిక యనియు నామాంతరములు.

గీ. సారహీనసంసారదోషంబు లెఱిఁగి నిలుపవలయును మది నాత్మనిష్ఠ మిగుల;
నిలిపి భవబంధనిలయమౌ నీ గృహంబు తత్క్షణంబున విడువుము తగుల ముడిగి.

సఙ్గ స్సత్సు విధీయతాం, భగవతో భక్తి ర్దృఢా ధీయతాం,
శాన్త్యాదిః పరిచీయతాం దృఢతరం. కర్మాశు సన్త్యజ్యతామ్,
సద్విద్వా నుపసర్ప్యతాం, ప్రతిదినం తత్పాదుకా సేవ్యతాం,
బ్రహ్మైకాక్షర మర్థ్యతాం శ్రుతిశిరోవాక్యం సమాకర్ణ్యతామ్.

సీ. సలలితసాధుసజ్జనసంగతిం గని సద్గోష్ఠిఁ గాలంబు జరపవలయు
పరమపావనభగవద్భక్తి దృఢతర మొనరించుకొని శాంతి నొందవలయును
శాంత్యాదిగుణగణసముపేతతఁ గామ్యకర్మంబులఁ వీడఁగా వలయును
బ్రహ్మణ్యగురుపాదపరిచర్య చేయుచుఁ దత్పాదుకల్ తలఁ దాల్పవలయు
గీ. బ్రహ్మపద మిచ్చు నేకాక్షరంబు మహితమంత్ర మోంకారమును నిల్పి మదిని జిహ్వఁ
దమకమున నెప్పు డుపనిషద్వాక్యములను విమలవేదాంతవాక్యముల్ విన వలయును. ౨

వాక్యార్థశ్చ విచార్యతాం, శ్రుతిశిరఃపక్ష స్సమాశ్రీయతాం,
దుస్తర్కా త్సువిరమ్యతాం, శ్రుతిమత స్తర్కో నుసన్ధీయతామ్,
బ్రహ్మైవాస్మి విభావ్యతా మహరహ ర్గర్వః పరిత్యజ్యతాం,
దేహే ఒహమ్మతి రుజ్ఝ్యతాం బుధజనై ర్వాదః పరిత్యజ్యతామ్.

సీ. అమలిన తత్త్వమస్యాది వాక్యంబుల యంతరర్థంబును నరయవలయు
ఆశ్రయింపవలయు నఖిలశ్రుతిశిరఃప్రబలపక్షమైన యద్వైతమతము
త్యజియింపవలయుఁ గుతర్కముల్ సర్వంబు, శ్రుతిమతతర్కమే మదిఁ దలంచి,
భావింపవలె 'నహం బ్రహ్మాస్మి' యని నిరంతరము నానందసంధానముగను

గీ. కలుగనీయగఁ రా దెట్టి గర్వలవంబు, తనువె తా నను బుద్ధిని గనఁగ రాదు,
తత్త్వవిదులైన యట్టి పెద్దల సమక్షమున వితండవాదంబులు పూన రాదు.

క్షుద్వ్యాధి శ్చ చికిత్స్యతాం ప్రతిదినం భిక్షౌషధం భుజ్యతాం
స్వాద్వన్నం న తు యాచ్యతాం, విధివశా త్ప్రాప్తేన సన్తుష్యతామ్
శీతోష్ణాది విసహ్యతాం న తు వృథావాక్యం సముచ్చార్యతా
మౌదాసీన్య మభీప్స్యతాం జనకృపానైష్ఠుర్య ముత్సృజ్యతామ్.

సీ. క్షుద్బాధ యను గడ్డు క్రూరరోగమునకుఁ గావింపవలయును ఘనచికిత్స,
ప్రతిదినభిక్షాన్నపరమౌషధంబునే సేవించి యారోగ్యసిద్ధిఁ గనుము,

స్వాద్వన్నమును వేఁడఁజనదు, తనంతట దొరకినదాన సంతుష్టి వలయు
శీతోష్ణసుఖదుఃఖవాతాతపద్వంద్వములను సహింప నౌ మునము మీఱి

గీ. వ్యర్థముగ నొక్కపలుకును బలుకరాదు, శ్రేష్ఠమగు నన్నిటను నుదాసీనబుద్ధి
జనుల కృపగాని వారి రోషమునుగాని పరిగణింపక త్యజియింప వలయు రెండు.

ఏకాన్తే సుఖ మాస్యతాం. పరతరే చేత స్సమాధీయతాం
పూర్ణాత్మా సుసమీక్ష్యతాం జగ దిదం తద్బాధితం దృశ్యతామ్
ప్రాక్కర్మప్రవిలాప్యతాం చితి బలా న్నాప్యుత్తరై శ్శ్లిష్యతాం,
ప్రారబ్ధ న్త్విహ భుజ్యతా మథ పరబ్రహ్మాత్మనా స్థీయతామ్.

సీ. ఏకాంతవాసమే యెంతయు సుఖ మని యొంటి మౌనమునఁ గూర్చుంట మేలు
చిత్తంబునందునఁ జింతించుచుఁ బరబ్రహ్మంబు ముదమునఁ బరగవలయు
భువనంబు నెల్ల సంపూర్ణపరబ్రహ్మమయముగాఁ జూచుచు మహితభంగి
జగ మింక బాధింపఁ జాల దని యెఱింగి గతకర్మసంక్షయస్థితిని గాంచి

గీ. చిద్బలంబున నాగతాశేషకర్మ లన్నియు దహించి ప్రారబ్ధ మనుభవించి
నిత్యమును నిల్వవలయును నిరుపమగతి భవ్య మవ్యయమౌ పరబ్రహ్మమందు. ౫

య శ్శ్లోకపఞ్చక మిదం పఠతే మనుష్య స్సఞ్చిన్తయ త్యనుదినం స్థిరతా ముపేత్య
త స్యాశు సంసృతిదవానలతీవ్రఘోరతాపః ప్రశాన్తి ముపయాతి చితిప్రసాదాత్. ౬

గీ. ప్రత్యహం బెవ్వఁ డీ పద్యపంచకంబుఁ జదివి స్థిరముగ నెఱుఁగుఁ దత్సార మతఁడు
భవభయంకరబహుళతాపప్రశాంతిఁ జిద్బలంబున నందును, జెందు ముక్తి. ౭

శ్రీ రామకృష్ణానందస్వామి

శ్రీమత్ప్రవ్రాజిక శ్యామాప్రాణ

భగవంతుడగు శ్రీరామకృష్ణదేవుని లీలా సహచరుడగుపూజ్యపాదుడు శ్రీమద్రామకృష్ణానందస్వామి శ్రీరామకృష్ణమఠమున శశిమహారాజను పేరున సుపరిచితులు. శ్రీ ప్రేమానంద స్వామి ఒకప్పు డొకసాధువుతో ఈలాగు పల్కిరి– “శశిమహారాజు ఎంతటి కర్మవీరులు! ఆయననే ఆదర్శముగ గైకొని ధన్యుడవు కమ్ము. నీవు చూచుచున్న ఈ మఠము, ఈ దేవాలయము, వీని కెల్ల మూలపురుషు డీ శశిమహారాజు ఒక్కడే సుమా! మా రాఖాలుమహారాజు (శ్రీ బ్రహ్మానందస్వామి) కాదు, మా శరత్తు మహారాజు (శారదానందస్వామి) కాదు, బాబురాం మహారాజు (ప్రేమానందస్వామి) కాదు, ఇంతెందుకు స్వామీజీ (వివేకానందస్వామి) కూడ కాదు – శశిమహారాజు ఒక్కడే కారణ మని నేను దృఢస్వరమున బల్లగుద్ది చెప్ప గలను. ఆలంబజారు

మఠములో శ్రీ గురుమహారాజుగారి పూజ విషయములో మిగిలిన సాధువులందఱు, స్వామిజితో సహా ఘోరముగు ఆక్షేపణ చేసిరి. శ్రీశశిమహారాజు ఒక్కడే వారిని ప్రతిఘటించి, నిల్చెను. శశిమహారాజు ఆ చింపిచాపపై శ్రీరామకృష్ణుని పట ముంచి పూజ చేసెడివాడు. ఒకదినము స్వామిజీతోపాటు మిగిలిన సోదర శిష్యులు కొందఱు, శ్రీరామకృష్ణుని పూజ ఆపి వేయవలెనని ఘోరతర్కము కావించి, విఫలమనోరథులై కోపముతో మఠము వీడి శ్రీ బలరాం బోసుగారింటికి వెడలిపోయిరి. పాపము శశిమహారాజు ఒక్కడే ఆదినము ఆలంబజారు మఠములో నుండి, యథావిధి పూజను తక్కిన పనులను అన్నిటిని చేసికొనెను. శ్రీబలరాం బాబు, సోదరశిష్యులకెల్ల నయముగ నచ్చ చెప్పి, ఆ మరుచటిదినమే వారల నందఱిని ఆలంబజారు మఠమునకు తిరిగి పంపెను.

చెన్నరాజధానియందు శ్రీ శశిమహారాజు ఖ్యాతి వర్ణింప నలవి కాదు. శశిమహారాజు దక్షిణ దేశదిక్పాలకుడై వెలింగెను. అత్యంతాచారపరాయణులును - నిష్ఠాపరులు అగు దక్షిణ దేశ బ్రాహ్మణులకు సైతము, కడు నిపుణతతో శ్రీరామకృష్ణుని ఆదర్శముల నచ్చ చెప్పి-వారిని శ్రీరామకృష్ణుని అనుచరుల గావించెను. శశి మహారాజుగారి ఆదర్శజీవితమునకు ముగ్ధులై పెక్కురు యువకులు శ్రీరామకృష్ణుని సేవకై తమ జీవితముల ధారవోసిరి.

శ్రీరామకృష్ణుని నిర్యాణానంతరము, వివేకానందాది శిష్యబృందము, వరాహనగరమఠమందు - జపధ్యానములతో ఎక్కువకాలము గడపెడివారు. వారిలో నూతన వైరాగ్య ప్రభ మధ్యాహ్న సూర్య తేజము బోలె ఉజ్జ్వలమై వెల్గుచుండెను. వారు వేకువనే లేచి, కాలకృత్యముల తీర్చుకొని గుడికి వెళ్ళి ధ్యానమునకు కూర్చుందురు. ధ్యాననిమగ్నులై పోయెడివారు. వారికి బాహ్యప్రపంచ స్పృహాయే ఉండదు. కాని శశిమహారాజు 24 గంటలపాటు పని, పూజ మున్నగు కృత్యములతో గడపెడివాడు. ఇంటిలోని తల్లివల్లె మఠమును కాపాడెను. బిక్షాటన చేసియు, విద్యాదానము చేసియు, దైనందిన సామగ్రి సేకరించును. శ్రీశ్రీ రామకృష్ణభగవానుని చిత్రపటము ప్రతిష్ఠించి, యథావిధి పూజ, నైవేద్యముల జరుపును. నైవేద్యమునకు వలయు సంబారములను సేకరించి తెచ్చును. శరీరస్పృహా వీడి సాధన భజనలతో కాలము గడపుచున్న సోదరులకు ఆహారము తినిపించు భారమును స్వభుజములపై వేసికొనెను. ఒక్కొక్క దినము సాయంకాలము నాలుగైదు గంటలైనను, సోదరశిష్యులు ఆసనము వీడి వచ్చు లక్షణములు కానరానందున పనులన్నియు ముగించుకొని, శశిమహారాజు వచ్చి ఒక్కొక్కరిని బలాత్కారముగ లేవదీసికొని పోయి ఆహారము తినిపించును. ఆహా! శశిమహారాజు ఎంతటి నిష్ఠాపరుడు! భగవత్సేవతోపాటు - సోదరుల సేవయు నిష్ఠతో జరుపుచుండెను. శ్రీరామకృష్ణ సంఘ స్థాపనకై సోదరశిష్యులెల్ల సమష్టిగ కడు పాటుపడిరి— దానిలో ప్రత్యేకముగ వ్యక్తిగత మగు విశేష భాగము శ్రీ శశిమహారాజుగారిదే! వరాహ నగరమఠమందు - ప్రారంభదినములలో - శశి మహారాజుగారి విషయము విశేషముగ కొనియాడదగినది. వివేకానందస్వామి ఒకమారు "శశియొక్క దృఢ మగు నిష్ఠయే మన సంఘమునకు గట్టిపునాది" అని పల్కెను.

ఆ దినములలో మఠములోని సోదరులు భగవద్దర్శన కాంక్షతో, వ్యాకులచిత్తముతో ఇటు నటు తీర్థాటనకై బయల్వెడలిరి. కొందఱు సుదూర ప్రదేశములలో ఏకాంత తపశ్చర్యకై

బయలు దేఱిరి. అట్టితఱి శశి ఒక్కఁడే తదేక నిష్ఠతో మఠములో దేవతార్చన వ్రతము బూని, వరాహానగరమఠమందే స్థిరనిశ్చలమగు సుమేరు పర్వతముబోలె నిల్చెను. ఒక్క దినముపాటు అయినను, బయటకు వెళ్ళవలెనని కోర్కెయే లేదాయె. వరాహానగరమఠప్రారంభావస్థలో ఆర్థికస్థితి చాల హీనముగ నుండెను. అందుచే సన్న్యాసులు ప్రతిదినము భిక్షాటనకై బయలు దేఱుదురు. ఒక్కొక్కదినము ఏ కొద్దిపాటియో భిక్ష దొరకును, ఒక్కొక్కదినము వట్టి చేతులతో వచ్చుటయు కలదు. ఒకనాడు నల్గురు సాధువులు భిక్షకై బయలుదేఱి రిక్తహస్తములతో తిరిగి వచ్చిరి. అందుచే దినమంతయు వారు భజన సంకీర్తనలతో గడప నిశ్చయించుకొనిరి. నోటి మాటలను చేతలతో చూపిరి. శ్రీభగవానుని నైవేద్యమునకై ఎట్టి ఉపాయము కానరానందున శశిమహారాజుకు శాంతి లేదాయె. మఠసోదరులెల్ల భజనానందమున మునిగియున్నతఱి శశిమహారాజు మఠము వీడి ఎవ్వరికిని తెలుపకుండ—ఆహారుగునేయున్న ఒకపరిచితుడగు వ్యక్తి కడకు వెడలెను. వాని ఇంటిలో అతడు తప్ప మిగిలిన వారందఱు మఠ విరోధులు - అతడు శశిమహారాజు చెప్పినది ఆద్యంతము విని - ఇంటి వారి కంట బడకుండ కొంచెము బియ్యము, కొన్ని ఉర్లగడ్డలు, కొంచెము నెయ్యి కిటికీగుండ శశిమహారాజుకు అందించెను. ఆ భిక్షను ఆనందముతో గ్రహించి, మఠమునకు తిరిగి వచ్చి, వంట చేసి - శ్రీగురుమహారాజునకు నివేదనచేసి - ఆ ప్రసాదమును-ముద్దలుచేసి - భజనపరవశులైయున్న సోదరుల నోటిలో ఒక్కొక్క ముద్దను దూర్చెను. సాధువులు ఆ అన్నమును భక్షించి ''సోదరా, నీవీ అమృతమును ఎచ్చటనుండి సేకరించితివి?'' అని ప్రశ్నించిరి—మఠవాసుల యోగక్షేమములరయుట - వారికి సర్వవిధము లగు వసతుల నేర్పఱచుట - మఠ కార్యము లన్నియు చక్క దిద్దుట - దీని యన్నింటిబాధ్యతను స్వయముగ, సానందముగ, శశిమహారాజు వహించెను.

ఇక దేవతార్చన విషయమో - వర్ణింపనలవికాదు. ఆయనది ఒక అద్భుతమగు పూజ- చూడవలసినదే - అట్టి విచిత్రమగు పూజ కడు నిష్ఠతోడను - ప్రీతిపూర్వకముగను శశిమహారాజు కావించును. రామకృష్ణానందస్వామి భగవత్పూజ విధివత్తుగా చేసి తృప్తినందెడి వాడు కాడు. సాక్షాత్ సజీవమూర్తి జ్ఞానముతో - పూజచేయును - వేసవికాలమున భగవానునికి వేడి కల్గుచున్నదని - చాల సేపు విసనకఱ్ఱ తీసకొని ఏచును - వేకువజామున శ్రీ భగవానుని మేలుకొలిపి - వేపపుల్లను బాగుగ నలుగగొట్టి ఇచ్చును-. ఇటువంటివి ఎన్నియో-ప్రతి చిన్న ఉపచారముల ఎట్టి త్రుటి లేకుండ జరుగునట్లుగ - తీక్షణ మగు ; నుంచెడి వాడు.

సీ. చెలికాఁడ ర మ్మని చీరు న న్నొకవేళ, మన్నించు నొకవేళ మఱఁది యనుచు,
బంధుభావంబునఁ బాటించు నొకవేళ, దాతయై యొకవేళ ధనము లిచ్చు,
మంత్రియై యొకవేళ మంత్ర మాదేశించు, బోధియై యొకవేళ బుద్ధి సెప్పు,
సారథ్య మొనరించు చన విచ్చి యొకవేళ, గ్రీడించు నొకవేళ గేలి సేయు,
నొక్కశయ్యాసనంబున నుండుఁ గన్నతండ్రికైవడిఁ జేసిన తప్పుఁ గాచు
హస్తములు పట్టి పొత్తున నారగించు, మనుజవల్లభ, మాధవు మఱపు రాదు
(భాగవతము I-369)

శ్రీరామకృష్ణుని చమత్కార హాస్యములు

శ్రీ తుమ్మల పేరారెడ్డిగారు

(జూలై సంచిక తరువాయి)

కాళీదేవి ఆవిర్భవించు వివిధరీతులను వర్ణించుచు శ్రీరామకృష్ణుడు కేశవసేనునితో నిట్లనెను. "కాళి ఒక గృహిణి. సృష్టి అంతరించినప్పుడు, సృష్టిబీజములను అమ్మ భద్రపఱచుకొనును. గృహిణి దోసగింజలను గుమ్మడికాయల పొట్లకాయల విత్తనాలను పదిలపఱచుకొనును కదా." ఉపమానములన్నియు ప్రకృతినుండియే కైకొనబడిన వనిపించును. అన్నియు భూలోకవాసనావాసితములే.

"రూప మిచ్చు అద్భుతశక్తి మనస్సునకున్నది. మనస్సుకు ఊదారంగు వేయుడు, అది ఊదావన్నెదిగ నుండును. ఆంగ్లభాష రవంత నేర్చుకొన్నవాడు ఫుట్ ఫట్ ఇట్ మిట్ అని ఆంగ్లభాషలోనే సదా సంభాషించుచుండవలెను. సంస్కృతపండితుడు శ్లోకాలను వల్లించుచుండవలెను" అని శ్రీరామృష్ణుడు వక్కాణించెను; ఇట్లు హాస్యరీతిలో శ్రీరామకృష్ణుడు గొప్ప గుణపాఠము నేర్పినాడు.

స్వర్గలోకమునకు దారి ఋజువైనదే, వంపులు లేవు. ఆధ్యాత్మికవిషయప్రసంగములు కొందఱికి నచ్చవు. వారు దక్షిణేశ్వరమునకు వచ్చుటకు ఇతర కారణము లనేకము లుండును. శ్రీరామకృష్ణుని ప్రసంగములను తమ మిత్రులు తదేకతానమున వినుచుండగా, పాపము! వారేమి చేయగలరు? ప్రసంగములలో అభిరుచి లేక వారు నౌకలలో విశ్రమింప నిశ్చయించుకొనుటను స్మరించి శ్రీరామకృష్ణుడు, భగవద్విషయమున వారు కేవలము విముఖులుగ నుండుటను గుర్తించి, "అటు పోండి, పోయి, గుడిలోని శిల్పసంపదను గనుడు" అని చెప్పుచుండును,

సమాధి యనునది నిరతిశయోన్నత దశ. అది ఉద్రిక్తభావదశకంటె పైది. దాని నధిగమించిన సాధకున కిక కర్తవ్యము లుండవు. ఈ దశను వివరింప శ్రీరామకృష్ణుడు వినియోగించుకొన్న ఉపమానములు సరియైనవి, హాస్యగర్భములు :—బ్రాహ్మణుల భోజనపంక్తిలో మొదట గలభా ఉండును. లూచీలను కూరలను వడ్డింప దొడగినంతనే సద్దు తగ్గ నారంభించును. పెరుగు వడ్డించినప్పుడు సద్దు బొత్తిగ లేదా అనిపించునంతకు తగ్గును. భోజనము ముగిసినంతనే అందఱును పరుండి నిద్రింతురు, పూర్తి నిశ్శబ్దత యుండును. నిదురవంటిది సమాధి. కోడలు ఇంటిపనుల నెల్ల చేయుచుండును. కాని ఆమె గర్భవతి కాగానే అత్తగారును ఆడబిడ్డలును అన్ని పనులను తాము చేయుచు కోడలికి విశ్రాంతిని సమకూర్తురు. కానుపైనంతనే, పనులనుండి తల్లికి పూర్తి విరామమే, ఈ విరామమువంటిది సమాధి.

ఆధ్యాత్మికముగా ఎంతో పురోగతి చెందినవానికే, ధ్యానమున విశ్వాత్మతో యోగ మొందినవానికే సమాధి శక్యము. కావుననే 'నాకు సమాధిని కఱపు' డని ఎవరో శ్రీరామకృష్ణు నడిగినప్పుడు శ్రోత లందఱును నవ్విరి. ఆధ్యాత్మికపరులలో సాధారణముగా స్వార్థపరత యుండదు. ఐహికపరులు కేవలము స్వార్థపరు లనెను శ్రీరామకృష్ణుడు. అంగడినుండి మిఠాయిని తెమ్మన్నచో వారు ఇష్టము లేక తెచ్చుటే కాదు, తెచ్చునప్పుడు దారిపొడుగునను దానిని త్రుంచి తాము నోట వేసికొనుచు వత్తురు.

దేవునందు ప్రేమ గల వారు క్షుద్రవిషయములకై ఎట్టి కక్కుఱితిని ఆమోదింపరు. తీవ్రవైరాగ్యమును మందవైరాగ్యమును శ్రీ రామకృష్ణుడు ఈ కథద్వారా స్పష్టపఱచినాడు: ఒకానొకప్పుడు మనదేశమున నొక ప్రాంతమున అనావృష్టి కలిగినది. రైతులు పొలములకు నీరు పాఱించుటకై పొడవైన కాలువలు త్రవ్వసాగిరి. వారిలో సడలని పట్టుదల గల రైతొక డుండెను. తన కాలువ తన పొలమును ఏటిని కలుపునంతవఱకును త్రవ్వుటను మానను అని అతడు ప్రతిజ్ఞ చేసెను. త్రవ్వుటకు ఆరంభించెను. స్నానవేళ ఐనది. అతని భార్య తనకూతురిచేత అతనికి నూనె ఇచ్చి పంపినది. 'నాయనా, ఇప్పటికే ఆలస్యమైనది; ఒడలికి నూనె రాచుకొని స్నానము చేయుము' అన్నది అమ్మాయి. "నాకు ఎంతో పని ఉన్నది. 'నీవు పో, పో'మ్మని కసరినాడు రైతు. మధ్యాహ్నము దాటినది. రైతు ఇంకను తన పొలములో పనిచేయుచునే యుండెను. స్నానము నతడు స్మరింపనైన స్మరింపలేదు. అంత అతని భార్య స్వయముగ వచ్చి "మీరు ఎందులకు స్నానము చేయకున్నారు? అన్నము చల్లబడిపోవుచున్నదే. కొఱవ పనిని రేపు పూర్తి చేసికోవచ్చును. లేదా—ఈ దినమే భోజనము కానిచ్చి పిమ్మట చేసికోవచ్చును" అన్నది. అతడుగ్రుడయ్యెను. ఆమెను చీవాట్లు పెట్టెను, పాఱను ఎత్తుకొని ఆమెమీది కురవడించెను. "ఏమీ? నీకు బుద్ధి లేదా? వాన లేదు, పైరు ఎండిపోవుచున్నది, పిల్లలు ఏమి తిందురు? మీ రందఱును పస్తు చత్తురు. నేడు నా పొలమునకు నీరు పాఱించుకొనువఱకును మజ్జన, భోజనములకు తలపెట్టను. అది నా ప్రతిజ్ఞ.' అని గర్జించెను. అతని కోపమును జూచి భార్య గడగడలాడి అక్కడినుండి పరుగెత్తెను. దినమంతయు వెన్నువిఱుగ శ్రమపడి, సాయంకాల మప్పటికి రైతు తన పొలమును ఏటిని కాలువచే కలుపగలిగినాడు. కలిపిన తర్వాత, కూర్చుండి, చరచర మను చప్పుడుతో పొలములోనికి పాఱుచున్న నీటిని జూచినాడు. అతని మనసున శాంతియు ఆనందమును నిండినవి. ఇంటికి పోయినాడు. భార్యను పిలిచినాడు. 'ఇప్పుడు తేవే చమురును, హుక్కాను గూడ సిద్ధము చేయుము' అన్నాడు. ప్రశాంతమైన మనస్సుతో మజ్జనభోజనములను తీర్చుకొన్నాడు, పాన్పుపై పవ్వళించినాడు. తనివితీఱ గుఱ్ఱువెట్టి నిద్రించినాడు. అతనిలో కననైన పట్టుదలయే తీవ్రవైరాగ్యమున కుదాహరణము. మఱియొక రైతుండినాడు. అతడును తన పొలమునకు నీరు పాఱించుకొనుటకై కాలువను త్రవ్వుచుండినాడు. అతనిభార్యయు పొలమునకు వచ్చి "చాల ప్రొద్దు పోయినది. ఇంటికి రండి. పని చేసినప్పటికిని ఇట్లు మితియు మేరయు లేక చేయుట అనావశ్యక" మన్నది. రైతు అంతగా అడ్డు పలుకక, పాఱను ఒకవైపు పడవైచి, భార్యతో 'సరియే, నీవు రమ్మనుచున్నావు గనుక ఇంటికే వత్తును పద'' అన్నాడు. [అందఱును నవ్విదురు]. అతనికి తన పొలమునకు నీరు పాఱించుకొన సాధ్యము కానే లేదు. ఇది మందవైరాగ్యమున కుదాహరణము.

పేసమాటలును కపటతయు శ్రీరామకృష్ణునకు పనికి రావు. అందఱును కాషాయమును కట్టుకొనుట ఆయన కిష్టములేదు. దేనిని కోరుదుమో అందుకు అర్హతను ముందు సంపాదించుకోవలెను. ఒకనాడొకడు భిక్షుకవేషముతో ఆయనయొద్దకు వచ్చినాడు. ఆయన "మద్దెలకై నేను చండిని త్యజించితి" నన్నాడు. ఒకప్పుడు చండీశ్లోకములను పాడుచుండిన వాడిప్పుడు మద్దెల వాయించువాడయ్యెను. ఒక

సారి కేశవసేను బృందమువారు, తాము ప్రార్థన నడపుచోటికి శ్రీరామకృష్ణు నాహ్వానించిరి. కేశవుడు వేదికపై ఆసీనుడై "ఓ దేవా, మమ్ము భక్తివాహినిలో మునిగిపోనిమ్ము" అని ప్రార్థించెను. 'భక్తి వాహిని' అనుట అమోఘమైన రూపకాలంకారము. కాని శ్రీరామకృష్ణున కవి వట్టిమాటలే, కేవలము ఘోషమైన భాషయే. కావున తడుముకొనక చులుకుగా హాస్యముగా ఆయన యిట్లన్నాడు:—మీ రందఱును ఏల మునిగి పోవలెను? మీరు మునిగి పోయినచో తెరమఱుగున నున్న వారి గతి ఏమి? (తెరమఱుగున నున్నవా రనగా మగువలు). కాబట్టి భక్తి నదిలో మునిగిపోపుటకంటె, మీరు ఒక్క మునుక వేసి గట్టుకు మరలి వచ్చుట మేలు".

బ్రహ్మమును గుఱించి యింకను తెలుపుమని కేశవుడు శ్రీరామకృష్ణు నడిగెను. బ్రహ్మజ్ఞాని సభలను సమావేశాలను నడపజాలడు. కేశవుడు దీనిని గుర్తించుటతోనే శ్రీరామకృష్ణునితో "ఇక దీనిచర్చ వల దనెను. ఈ సంభవమును శ్రీరామకృష్ణు డుద్రేకముతో రుచితో తెలిపెను, గోష్ఠియందుకంటె భక్తియం దెక్కువ శ్రద్ధ కలవా రనిన శ్రీరామకృష్ణునకు ప్రేమ. హామిల్టను పండితుని యీ క్రింది సూక్తిని నరేంద్రనాథు డుదాహరించెను "పాండితీసహితమైన అజ్ఞానము తత్త్వశాస్త్రమునకు భరతవాక్యము, ఆస్తిక ధర్మమునకు నాంది". ఏల యన ఆస్తికత అనగా విశ్వాసమే కదా. హామిల్టను వాక్యము ననువదించి చెప్పు మనగా, నరేంద్రనాథుడు వంగ భాషలోని కనువదించి చెప్పెను. ఆంగ్లములో ఏబిసీ లైన నెఱుగని శ్రీరామకృష్ణుడు ఆనంద పరవశుడై ఆంగ్లభాషలో "థాంక్ యూ" అనెను.

మూటలు మోసికొని సంచరించు యోగి విషయమున మెలకువ గలిగి యుండు డని శ్రీరామకృష్ణు డెచ్చరించెను. "అట్టి యోగులను దక్షిణేశ్వరమున నేను చూచియున్నాను. వారిలో కొందఱు కాయధాన్యములను జల్లించువారు, కొందఱు గుడ్డలకు అతుకులు వేసి కుట్టెడివారు, కొందఱు ఒక సంపన్ను డేలాగు వైభవోపేతముగా యతులను సత్కరించెడివాడో ధాటీమండితముగా ఉపన్యసించెడివారు. 'మా పరిచర్యకై ఆ సంపన్నుడు ఒక లక్షరూపాయలు ఖర్చుచేసినాడు, అన్ని రకములైన మధుర భక్ష్యాలను మాకు నివేదించినాడు" అన్నారు బైరాగులు.

దేవుని సాక్షాత్కరించుకొనని వారికి, దేవు డెంతటి యానందమునకు ప్రభవమో తెలియదు. అటువంటివారు దూరదర్శిని యంత్రము గుండ పెడమర్లుగా చూచి దేవునిగూర్చి ఊహాగానములు చేయుచుందురు. 'మా మామగారి యింటి కొట్టులో పెక్కు గుఱ్ఱము లుండెడి' వని చెప్పినా డట ఒకడు. అతనిని బోలినవారు వీరు. గుఱ్ఱములు లాయములో నుండునే కాని కొట్టులో నుండ వని పాప మత డెఱుగడు.

మహిమాచరణచక్రవర్తి కాశిపూరులోనే నివసించుచు గురుదేవునొద్దకు తఱచు వచ్చుచుండెడి వాడు. అత డొక పండితమ్మన్యుడు. కాబట్టి అహంకారమును అణచుకొనలేడు. తాను ఉదారుడ నని మతాచారనిష్ఠుడ నని ధర్మకర్త నని ప్రజలకు తెలుపుకొనుటకై అతడు సర్వవిధములుగా పాటుపడెడివాడు. ఆయనయొద్ద చక్కని సంస్కృతాంగ్ల గ్రంథము లున్నవి. ఒకనాడు నరేంద్రనాథు డాయనను సమీపించి "చక్రవర్తిమహాశయా, ఈ గ్రంథముల నన్నిటిని నీవు చదివియుందు వనుకొనుచున్నా" ననెను. పాండిత్యవినయముతో

నతడు "ఓ, చదివియున్నానే" అనెను. నరేంద్రుడు కొన్నిపుస్తకముల నందుకొని త్రిప్పి చూచెను. వాని అంచులు సైతము కోయబడి యుండలేదు. నవ్వుకొని, నరేంద్రనాథుడు "వీని పుటల అంచులు కోయబడకున్నవే, అదెట్లు" అని అడిగెను. సమయస్ఫూర్తితో మహిమాచరణుడు చెప్పిన జవాబు :-సోదరా, నీవు తెలిసికోగలవు. పుస్తకములను ఎరవు తీసికొనిపోయినవారిలో అనేకులు ఆ పుస్తకములను తెచ్చియియ్యకపోగా, నేను క్రొంగ్రొత్తప్రతులను మరల కొనవలసి వచ్చినది." మహిమాచరణుడు శ్రీరామకృష్ణునొద్దకు తఱచు వచ్చుచుండెడివాడు. వచ్చినప్పుడు శార్దూలచర్మము మీాద కూర్చుండును. దాని నచ్చటనే వదలి పోవుచుండును. ఎవరిది యీా శార్దూలచర్మాసన మని ఎవరైన నడిగిన శ్రీరామకృష్ణుడు నవ్వుచు "మహిమునిది. ఆతడు దీని నిక్కడ వదలి ఏల పోయెనో తెలియునా, ఇది ఎవరిది అని జనులు అడుగుదురు, మహిమునిది అని నేను చెప్పవలెను, అంతట ఔరా మహిము డెంతటి యోగి అని ప్రతియొక్కరు తెలిసికోవలెను" అని చెప్పుచుండును. అప్పుడప్పుడు శ్రీరామకృష్ణుడు మహిమునితో "నీవు గొప్ప పండితుడవు, ఆధ్యాత్మికవిషయములనుగూర్చి నీవు ఉపన్యసింపవలె" అనుచుండును. గురుదేవుడు లోలోన నవ్వుకొనుచుండు నని అందఱును గ్రహింతురు. ఒకనాడు మహిమాచరణుడు రాగానే శ్రీరామకృష్ణు డతని హృదయపూర్వకముగ స్వాగతోపచారము కావించెను. అక్కడ ఉన్నవారందఱును చమత్కారము నర్థము చేసికొని నవ్విరి. గేలికి లక్ష్యము తానని మహిమాచరణుడు అర్థము చేసికోలేదు. 'ఏమి ఆశ్చర్యము! దోనెలు పడవలు మాత్రమే ఇక్కడికి రాగలవు. ఈనాడు మన నడిమికి బ్రహ్మాండమైన ఓడ వచ్చియున్నది. ఎట్లు ఈ యద్భుతము సంభవింపగలిగెనో! సరి తెలిసినది ఇది జూలై నెల కదా, నదికి వఱద వచ్చి ఉన్నది". కొంతసేపైన తర్వాత శ్రీ రామకృష్ణు డతనితో మరల నిట్లనెను:—ఒకప్పుడు నీవు ప్రముఖులకు సత్కారములు చేయుచుంటివి. ఇప్పుడు నీ వెవ్వారిని ఆహ్వానించుట లేదు. నీ ఆయవ్యయముల అంచన తలక్రిందులయ్యెను కాబోలు." శ్రీ రామకృష్ణుడు చెప్పనెంచిన దిది. మహిమాచరణుడు దాన ధర్మములు చేయుటెల్ల పేరు ప్రతిష్ఠలు కోరియే. పేరు ప్రతిష్ఠలు కలిగిన పిమ్మట, ఇక పైసానైనను వెచ్చింప వలసిన ఆవశ్యకత లేదు. ఇందు దూషణ మేమియు లేదు. వక్రోక్తిని రవంతఘాటుగా వినియోగించుటే

ఒక్కొక్కప్పు డది పెద్ద దెబ్బగాను ఉండును. కేశవచంద్రసేను మరణించిన పిమ్మట, ఆ స్థానమునకు ఎవరు వచ్చుట అనుటనుగూర్చి కొంత అల్లరి లేచినది. ఆవార్త శ్రీరామకృష్ణునకు తెలిసెను. ఆయన ఇట్లనెను: "సరి, ప్రతాపా, అందుంగూర్చి కలహించుచున్నవారు టాము, డిక్కు, హారి. ప్రతాపుడును అమృతుడును గంభీరముగ మ్రోగు శంఖములు. తక్కినవారు మ్రోగజాలని శంఖములు."

ప్రతాపుడు సహచరుల కన్న మిన్నయైనను గర్వము తక్కువైనవాడు కా డనుట శ్రీరామకృషుడు సమ్మానించిన విషయము. ఇది విశదమగుటకై శ్రీరామకృషు డొక హాస్య కథను చెప్పెను. ఒకడు తన కుటీరమును కొండ శిఖరమున నిర్మించుకొనియందు వసించుచుండెను. ఒకనాడు పెనుతుపాను వీవ జొచ్చినది. ఆ కుటీరము ఉద్ధూత లూగుచున్నది. దానిని నిలువుకొనగోరి అతడు వాయుదేవుని ప్రార్థించెను. ఇతని మొఱను వాయుదేవుడు

పెడచెవిని పెట్టెను. అప్పుడత డొక జిత్తును సంకల్పించెను. వాయుదేవుని పుత్రుడు వీర హనుమంతుడు! ఆ యింటివాడు ''ఓ వాయుదేవా ఈ యిల్లు నీ కుమారునిది, హనుమంతునిది, కాబట్టి దీనిని పడగొట్టకుమా'' అని ప్రార్థించెను. గుడిసె ఏమో మరింతగా ఊగిపోవు చుండెను. ''అది లక్ష్మణుని కుటీరము సుమా'' అనెను వాడు. ఆ మాటయు ఉపయోగపడలేదు. ''అది సాక్షాత్తు శ్రీరాముని పర్ణశాల'' అని యఱచెను వాడు. కుటీర మేమో పెల్లగిలెను. తన ప్రాణమును నిలుపుకొనుట ప్రథమ ధర్మము కాబట్టి వాడు గుడిసె వీడి వెలుపలికి వచ్చి 'ధ్వంసము కానీ, బావగారి పాడుకొంప'' అన్నాడట.

(సశేషము)

అమెరికాను గూర్చిన తెలివి

శ్రీ రంగనాథానందస్వామి

ప్రశ్న: వ్యక్తిస్వేచ్ఛ బొత్తిగా లేని దేశాలలో వ్యాపారసంస్థలకు సమ్మె చేసే హక్కు లేదు. అమెరికాలో కార్మికుల వ్యాపార సంస్థలకు సమ్మె చేసే హక్కు ఉంది. కాబట్టి సర్వప్రజాసమానత్వసిద్ధాంతం వరిష్ఠ రూపంలో అక్కడుంది, అంటారే నిజమేనా?

జవాబు: అమెరికావ్యాపారసంస్థలకు సమ్మె చేసే హక్కు ఉంది. అమెరికాలోని కార్మికులకు సాంకేతికనైపుణ్యమూ ఉంది, వారి ఆర్థిక పరిస్థితియూ బాగుంది. ఒక్కొక్కరి వేతనమూ పెద్దమొత్తమే. అందువల్లనే వారు రాజకీయ కార్యరంగంలోకి అడుగు పెట్టలేదు. సాధారణముగా కార్మికుల ఆర్థికవైజ్ఞానికపరిస్థితులను మేలొందించుటకై సాగునదే వ్యాపారసంస్థల ఉద్యమాలు. ఇతరరాజకీయశక్తులతో పొత్తు కుదురనిదే వ్యాపారసంస్థకు రాజకీయపదవియూ అధికారమూ లభించవు. సభ్యుల ఆర్థిక వైజ్ఞానికాభివృద్ధియందుమాత్రమే అమెరికను వ్యాపార సంస్థలకు అక్కఱ! రాజకీయరంగమున వానికి ఎక్కువ ఆసక్తిలేదు. కావుననే వానిది కేవలము వ్యాపారోద్యమముగానే ఉంటుంది. కార్మికుల ఉద్యమంగా, వానికి సమ్మె చేసేందుకు ఎక్కువ వేతనాలకై బేరమాడేందుకు హక్కు ఉంది. బేరం ఆడారు కూడా. కాని అదృష్టవశమున, అమెరికాలోని పారిశ్రామికులు తమంతట తామే కార్మికుల వేతనాలను బాగా హెచ్చించారు. ఎందుకంటే కొనగల ఆర్థిక సామర్థ్యం కార్మికులకు హెచ్చించడం పరిశ్రమల అభివృద్ధికి సాధక మవుతుందని వారు గుర్తించారు.

అక్కడి కార్మికుల ఆర్థికసుస్థితియూ సంపదయు చాల హెచ్చు. విరామకాలంలో కార్మికులు మధ్యధరాసముద్రపుటోడలలో యూరపు పర్యటనానికి పోతుంటారు. సామాన్యులగు వడ్రంగులలో సీసపు పనివాండ్రలో తాపీపని వాండ్రలో ఒక్కొక్కనికి వేతనం గంటకు పది పన్నెండు డాలర్లు. వాళ్ళకు విరామకాలం ఉంది. అమెరికను కార్మికుల పరిస్థితి అట్టిది. ఆర్థికంగా వారిది చాల ఉచ్చస్థితి. ఐతే ఆధ్యాత్మికంగా వైజ్ఞానికంగా అభివృద్ధి కలుగవలెనంటే ఆర్థిక పారిశ్రామికాభివృద్ధు లందుకు చాలవు. పారమార్థికపరత కావాలి; ఏదో ఒక

మతంగా సిద్ధాంతంగా ఉంటే చాలదు, మాన వునికి ఆధ్యాత్మిక సంపత్ప్రదంగా ఉండాలి. ఈలాంటి పోషణ అక్కడ లేదు. వారి సంప దంతా పానాదులకు దుర్వినియుక్తం అవుతు న్నది. కారణం ఇంద్రియరంగమును భౌతిక రంగమును అతిక్రమించినట్టి దేదియు వా రెఱు గకపోవుటే.

ఇది ప్రస్తుతం ప్రపంచమం దంతటా ఉండే సమస్యే. భారత దేశంలో కూడా ఇది తల యెత్త డాని కారంభిస్తున్నది. కావుననే శ్రీ వివేకా నందస్వామి "సామాన్యప్రజలను ఉద్ధరించండి, వారి పారమార్థికపరతను మాత్రం చెడగొట్ట కండి" అన్నాడు. దాన్ని చెడగొట్టితే వారు జంతుస్థాయికి దిగజాఱుతారు. భారత దేశం లోని కార్మికులు పేదలైనా నిరక్షరాస్యులైనా, సంస్కృతియూ నాగరికతయు (?) గలవారు. వారు త్రాగుబోతులు కారు, దుండగీండ్రు కారు, వారిని అదుపులో ఉంచడానికి వారి విడుదుల వద్ద పోలీసు జవానులను నెలకొల్ప నక్కఱ లేదు. ఇతర దేశాలలో ఆలాగు కాదు, అక్కడ బీదతనం దుండగాలకు ప్రేరకంగా ఉంటూ ఉంటుంది. మన దేశంలో పేదలు పైనిచెప్పిన ట్లుండడానికి కారణం, అనాది కాలంగా మన యోగులు ఋషులు వారికి ఆధ్యాత్మిక విజ్ఞానాన్ని కలిపి ఉండడమే. వీరి చూపులలో ఉన్న వెలుగు అన్యదేశాల కార్మికుల చూపులలో కాన రా దని ప్రొఫెసరు గాల్బ్రైత్తు చెప్పారు.

కాబట్టి మన కార్మికుల ఆర్థిక పరిస్థితిని చదువు సంధ్యలను మనం పెంపొందించవచ్చు గాని, వారి వైజ్ఞానికస్థాయిని మేలొందించేది పారమార్థికపరతే అనుటను మనం విస్మరించ కుందము గాక.

లో వెలుగులు

కీ. శే. కులపతులు ముట్నూరు కృష్ణరావుగారు

వ్యక్తిగత విశిష్టత

సోదరా, నీకూ విశ్వానికీమధ్య అఖాతం ఉన్నట్లుగ భావిస్తూ ఉన్నావా, నీలో నీవు శుష్కించి కృశించిపోవడం తటస్థిస్తుంది.

విశ్వంలో ఏదీ విడిగ లేదు—అచేతనప్రపం చంలో కూడా వస్తువుకు వస్తువుకూ మధ్య ఆదానప్రదాన (Exchange of Force) లీల నిరం తరం జరుగుతూనే ఉన్నది.

కాని ఈ లీల ఎల్లరకు ఒక టేరీతిగ ఉండదు —ఎవరి లీల వారిదే—నీవు లోతుగ తరచి చూస్తే, ఎల్లరకు సమానంగా జరిగే విశేష లీలా ఉన్నమాట నిశ్చయమే. కాని ప్రత్యే కంగా నీలో జరిగే విశేషలీలా ఉన్నది. నిన్ను నీవు తెలుసుకోవడమంటే, నీలో ఉండే శుద్ధ చైతన్యాన్ని తెలుసుకోవడమే కాదు.

శుద్ధచైతన్యం నీలో ప్రత్యేకమైన ఉపాధు లను, చిత్తస్రోతమును, ప్రవణతను, స్వభావస్వ ధర్మాలను కల్పించుకొని, నిన్ను విశ్వం మధ్య నిలిపి ఉంచింది.

ఆ శుద్ధచైతన్యం నీలో ఎట్టి విశిష్ట లక్షణ ములతో విరాజిల్లుతున్నదో, నీకూ విశ్వానికీ మధ్య ప్రత్యేకంగా ఎట్టి ఆదానప్రదానలీల

జరుగుతున్నదో తెలుసుకొంటేనే కాని, నీ జీవ స్వరూపం నీకు బోధపడి, నీ సాధన సామగ్రిని సమకూర్చుకోలేవు.

శ్రీ కృష్ణపరమాత్ముడు ఎల్లరగోపికలకూ వల్లభుడే కాని ఆ పరమాత్ముడు ఎల్లరతోనూ ఒకటే విధంగా క్రీడిస్తున్నాడా

ఆ యా గోపికలయొక్క లక్షణాలనుబట్టి, ఆ యా విధంగా సమీపించి క్రీడిస్తున్నాడు. అట్లాగే గోపిక లెల్లరూ పరమాత్ముని ఒకటే విధంగా చూచి ఆనందించడం లేదు.

ఆ పరమాత్ముడు తఱచు ఏ హావభావము లతో ఎట్టి నాట్యవిలాసంతో తమను సమీపి స్తున్నదీ తెలుసుకొని, వాని కనుగుణంగానే పరమాత్ముని సమీపిస్తున్నారు.

పరమాత్ముని లీలావిలాసము లనంతము లంటే ఏమిటి? అనంతకోటి జీవరాసులతోను అనంత విధాల అనంతరూపాలలో క్రీడించగల్గే నటనాచతురుడు కనుకనే అతడు జగన్నాటక సూత్రధారుడను బిరుదమును బొందియున్నాడు.

ఈ నాటకరంగంలో, ఆ సూత్రధారుడు నీకు ప్రత్యేకమైన భూమికనిచ్చి నిన్నెట్లా ఆడిస్తు న్నదీ—నీ అనుభవంద్వారా అవగతం చేసుకో లేకపోతే నీ సాధన ఇంకా ప్రారంభం కాలే దన్నమాట.

ఎప్పుడు విశ్వశక్తి సర్వగతమే కాకుండా నీలో ప్రత్యేకంగా గుడి కట్టుకొని ఎట్టి పూజ లను గోరుతూ నీ యిష్టదైవము కానున్నదీ ప్రత్యక్షమైనప్పుడే నీ సాధన వికాసం పొంద గలదు.

నీ జీవనం త్రివేణీసంగమం వంటిది — ఒక స్రవంతి నీది, రెండవది విశ్వానిది, మూడవది శుద్ధచైతన్యానిది. ఈ మూటి భేదాభేదముల మధ్య నీ జీవనలీల విరాజిల్లుచున్నది. ఈ రహ స్యానుభవమే నీ లక్ష్యసిద్ధి.

వ్యక్తిప్రాముఖ్యం

సోదరా, ఈ బ్రహ్మాండంలో నేనొక నలు సును. అనంతకోటి జీవరాసులలో నేనెక్కడో! ఒక గాలివచ్చి ధూళిధూసరం లేవగొట్టి ఎక్క డికో విసరివేయునట్లు ఈ విశ్వం నన్ను లక్ష్య పెట్టకుండా, తన ఆటను తాను ఆడుకొం టూంటే, నేనుమాత్రం ఈ విశ్వాన్ని ఎందుకు లక్ష్యపెట్టాలె—అని కాదూ నీ సంకోచము?

ఈ విశ్వం కళ్లులేని కబోదివంటి దనుకొం టున్నావు. దానినడక గ్రుడ్డిదని నీ అభిప్రాయం. నీ ఉనికే దానికి తెలియదని నీ ఉద్దేశం. ఎట్టి అజ్ఞానమోయి నీది? ఈ విశ్వానికి వెయ్యి కళ్ళు న్నాయి నీకు తెలుసునా? విశ్వంలోని ప్రతివస్తు వును ప్రతి జీవిని కూడా ఆ వెయ్యి కళ్లతోను కనిపెట్టుతూనే ఉన్నది.

విశ్వంయొక్క చూపులో విభాగాలు లేవు. ఆ చూపుకు ప్రతిజీవి కేంద్రము, లక్ష్యం. బ్రహ్మాండాల నన్నిటిని ఎంత సమగ్రంగా చూస్తున్నదో, నిన్నొకరినిగూడ అంత సంపూ ర్ణంగా వేయి కళ్లతోనూ కనిపెట్టుతూనే ఉన్నది.

విశ్వమంటే వస్తువుల కూడిక కాదు — జీవుల లెక్క కాదు. ఏది ప్రతి అణువునందూ, ప్రతి జీవియందూ, సంపూర్ణమో, అనంతమో, సర్వమునందు కూడా అంత సంపూర్ణము — అనంతము. నీవు విశ్వాన్ని లక్ష్యపెట్టక పోయినా, విశ్వంలోకెల్లా నీ వొక్కడవే అయి నట్లు, విశ్వం నిన్ను సంపూర్ణంగా లక్ష్య పెట్టుతూ, నీ భవితవ్యాన్ని సమానాదరణతో నిరూపిస్తూనే ఉన్నది.

ఈ విశ్వంలో ప్రతి అణువుకూ, ప్రతి జీవికి స్థానమున్నది. ప్రాముఖ్యమున్నది. లోక మను కొనే హెచ్చుతగ్గులు, ఆధిక్యన్యూనతలు కృత్రి మములు. విశ్వదృష్టిలో సర్వము సమానము. జగత్తుకు అగ్ని ఎంత అవసరమో జలం, వాయువు అంత అవసరము — అయినా వాని ధర్మాలు వేఱు.

లోకం చరిచే చప్పట్లనుబట్టి ప్రాముఖ్యము లను నీవు నిర్ణయించకు. నీవు విశ్వాన్ని ఎంత వఱకు ఉపలక్షించి, ఎట్టి బలిదానము చేయ గల్గుతున్నావో — నీ ప్రాముఖ్యము అంత ప్రమాణాన పెరుగుతూ ఉంటుంది. ఈ లోకమే విశ్వమని భ్రమించక. ఈ లోకం నిన్నాద రించక పోవుగాక. నిన్ను బహిష్కరించి పీడిం చినను పీడించుగాక. కాని విశ్వజనని నిన్ను విడనాడదు. తల్లి అంకమే నీ రంగభూమి. ఆమె ప్రేమబాహువులనుండి నిన్నెవరు తప్పించ గలరు? లోకం గతానుగతికంగా నిర్దేశించే కొలతలను, ప్రమాణాలనుబట్టి, నీ జీవనానికి విలువకట్టుకోవడం సరికాదు. నీ ప్రాముఖ్యం నీది. నీ భవితవ్యం నీది. నీ వొక్కడవు లోపిం చినా, విశ్వమే తారుమారై ఊరుకొంటుంది. ఇక నీ ప్రాముఖ్యం ఎట్టిదో ఊహించుకో. విశ్వ జనని సర్వాంగసుందరి, నీవు తల్లి అంగములలో ఒక అంగమే అగుదువుగాక. ఆ ఒక్క అంగం లేకపోతే, నీతల్లి వికలాంగి, కురూపి అయినట్లు కాదా? నీ తల్లి పాదనఖములలో నీ వొక నఖాగ్రమై, ఆ నఖం నిండుదీప్తితో ప్రకాశిస్తే, తల్లి ఎంత ఆనందపడుతుంది? వెలుగులు ఎంత మంది దుఃఖులకు శాంతిదాయకములగునో!

నానాత్వంలోని మాధుర్యం

సోదరా, విశ్వముయొక్క నానాత్వము, మూలంలోనున్న ఐక్యమును మఱుగుపరుస్తున్న దనే తలంపుతో, ఈ విశ్వాన్నుండి దూరం కావడానికి ఆలోచిస్తున్నావు. ఈ తలంపు సరి యైనది కాదు సుమీ. నానాత్వం నిజంగా ఐక్యమును మఱుగుపరచటం లేదు. పైగా దానిని శతకంఠాలతో ఉద్ఘాటిస్తున్నది. ఈ నానాత్వమే నీకు గోచరించకపోతే, ఐక్యము యొక్క సుస్వరూపాన్ని నీవు సరిగ అవగతం చేసుకోలేవు. ఐక్యము—నానాత్వం—ఈ రెండూ ఒక వస్తువుయొక్క లక్షణాలే. లక్ష ణాలను వేఱుగ పేర్కొంటున్నాము కనుక, వస్తువు కూడా లక్షణాలనుబట్టి భిన్నం అను కొంటున్నావు.

ఇట్లా ఒకమారు తలయెత్తి చూడు— నీ యెదుటనున్న పూవు ఒకటా? రెండా? మూడా? ఒకటని ఎట్లా అంటావు? నీకది ఒక టిగ ఎట్లా గోచరిస్తున్నది? అది ఒకటి కాదు, అయిదు అని నీ వెందుకు అనకూడదు?

నీకు పూవు అనే జ్ఞానం ఎట్లా కలుగు తున్నది? కంటికి గుండ్రంగా, పచ్చగా గన బడుతున్నది. ముక్కుకు సుగంధంగా ఉన్నది. స్పర్శకు మృదువుగ ఉన్నది. రుచికి వగరుగ ఉన్నది. చెవికి నిశ్శబ్దంగా ఉన్నది. ఈ లక్షణా లన్నీ ఒక పుష్పానివే అని నీవు గ్రహించి అది ఒకటే పువ్వు అని అంటున్నావు.

కాబట్టి, భిన్న ఇంద్రియాలద్వారా అనుభ విస్తున్నా, ఆ శబ్దస్పర్శ రూపరసగంధములు ఒక వస్తువు ఇచ్చేవే అని సమీకరణ చేసుకో గల్గుతున్నావు.

ఒక వస్తువును ప్రేమించావంటే— ఒక్క చూపు చాలదు, ఒక్క అనుభవం చాలదు. దానిని ఎన్నో విధాలుగ ఎన్నోరూపాలుగ అను భవిస్తేనే కాని నీకు సంతృప్తి కలుగదు. తల్లి శిశువును తొట్టిలో పెట్టి చూస్తూ ఊరుకో

కూడదూ? కాని ఊరుకోదు—ఆమె ఎడదలో వాత్సల్యం పొంగిన కొద్దీ, శిశువును ఒడిలోకి తీసుకొంటుంది—ముఖంపై చూపులను గురిపిస్తుంది. ఆ సొట్ట బుగ్గలపై ముద్దుల నొలికిస్తుంది. పలకరించి నవ్విస్తుంది. వేడి సే ఓదారుస్తూ పాటలు పాడుతుంది.

విశ్వంలోని నానాత్వం కూడా ఇంతే. నీవు విశ్వజననియొక్క బిడ్డవు. తల్లి ఇన్నివిధాల నీతో ఆడుకొంటూంటే, ఈ ఆటలు తల్లిని దూరంచేస్తున్నాయి అంటావా?

ఆ తల్లే నీకు దేహమిచ్చి పాలిస్తున్నది. ప్రాణ మొసగి పుష్టినిస్తున్నది. మనస్సును మేల్కొల్పి చిన్నె వన్నెలతో కూడిన నీ క్రీడారంగాన్ని చూపుతోంది. నీకు బుద్ధినిచ్చి, జ్ఞానమహిమను వెల్లడిపఱుస్తున్నది. నీలో ప్రేమ నుబికించి సౌందర్యరసాన్ని చవులూర రుచి చూపుతోంది. సోదరా, నానాత్వము తల్లియొక్క సమృద్ధి, సంపద, ఐశ్వర్యము, విలాసము, నీ తల్లియొక్క అఖండభాగ్య వితరణానికి పొంగిపోక, ఏ ఎడారికో పారిపోతానంటావా?

జ్ఞానం—ప్రత్యక్షం, పరోక్షం

సోదరా, వెలుగు వెలుగు అంటూంటే—నీ బుద్ధిగతమైన జ్ఞానమని అనుకున్నావా, పెద్ద పొరబాటులో పడ్డావన్నమాట.

బుద్ధిగతజ్ఞానం నిర్మలమైన జ్ఞానం కాదు. బుద్ధికూడా ఒక ఇంద్రియము—జడము—అద్దం ద్వారా ప్రసరించే వెలుగు మసకగా ఉంటుంది కాని నిర్మలంగా ఉండదు.

నీ బుద్ధిలో ఎన్నో కుసంస్కారాలు, శాస్త్రాలు గూళ్ళు కట్టుకొని ఉన్నాయి. అవి వెలుగును సరిగ ప్రసరించనీయవు. మన చదువుల మూలంగా మనం పరప్రత్యయనేయబుద్ధులం కావడం తటస్థిస్తున్నది. నీ వనుకుంటావు—శాస్త్రాలు నేర్చినకొద్దీ, నీ మేధాశక్తి, పాండిత్యం, జ్ఞానం వృద్ధిపొందుతున్నవని, కాని నీ కవి బయటకు సంతృప్తి ఇచ్చినా, అంతరంగంలో నీ బుద్ధి సత్యానికి దూరమై పోతోందని తెలిసికో.

వైజ్ఞానికులు, ప్రకృతిపరిశోధకులు ఇంద్రియ ప్రత్యక్షంమీద ఆధారపడి, సత్యంయొక్క వాస్తవరూపాన్ని తెలుసుకొంటున్నట్లు నీ వనుకొంటున్నావు. అది వట్టిమాట.

సత్యం మారేది కాదు. అది నిత్యం, నిర్వికల్పం. కాని వైజ్ఞానికుల సిద్ధాంతాలు తఱచు మారుతూ ఉంటాయి. మారేది సత్య మెట్లా అవుతుంది? వారిది ప్రత్యక్షజ్ఞానం అనుకొంటున్నావు కాని, వారిది నిజంగా పరోక్షజ్ఞానం. రోక్షమైన అనుమాన ప్రమాణపూర్వకమైన జ్ఞానం. ఈ రహస్యం వైజ్ఞానికులకు తెలియక పోలేదు. కనుకనే వారు తమ పరిశోధనలను విరమించరు.

బుద్ధి జల్లెడవంటిది. దాని రంధ్రాల్లోనుండి పొల్లుతోబాటు గింజలు కూడా జారిపోతూ ఉంటాయి. అందుకనే వైజ్ఞానికులు తిరిగి తిరిగి జల్లెడపడుతూ ఉంటారు

బుద్ధి నెంత నిర్మలంచేసినా, దాని మసక వదలదు. అది సరాసరి చూడలేక, వక్రంగా నడుస్తూ ఉంటుంది. వారి నడకనుబట్టి వారి సత్యభావనకూడా వక్రిస్తూ ఉంటుంది—సత్యంకోసం తడుముకోవడ మన్న మాట సత్యాన్వేషణ మంటే.

మన వేదఋషులు సత్యాన్ని ''ఋతం' అని వర్ణించారు. ఋతం అంటే సరళంగా ఋజుపథంలో గమించడం అని అర్థం. బుద్ధికి గోచరించేది ''ఋతం'' కాదు. దాని వికృతం—refraction వల్ల కలిగే వికారం.

బుద్ధిని అతిక్రమించగల్గినప్పుడే—నీ పాండిత్యాలను, శాస్త్రసిద్ధాంతాలను, తర్కమీమాంసలను, నీ నిర్వచనాలను అతిక్రమించ గల్గినప్పుడే—సత్యము ఋతమై ఆత్మజ్యోతిగ సాక్షాత్కార మగుతుంది. దానినే పెద్దలు అపరోక్షానుభూతి అంటారు. అది కలిగితే—అంతకు పూర్వము ఆవరణలుగ ఉండే ఇంద్రియాలు, మనస్సు, బుద్ధికూడా నిర్మలములై తేజోవంతములై, సర్వమూ వెలుగుగ మారుతుంది. అందుకనే "సత్యధర్మాయ దృష్టయే"—సత్యస్వరూపం సాక్షాత్కారంకోసం—నీ బుద్ధిపై మూతగ బడి ఉన్న హిరణ్మయపాత్రను తొలగించుమని ఋషులు ప్రార్థించారు.

అవాఙ్మానసం

సోదరా, బుద్ధిచూపు మసకగా ఉంటుందని, బుద్ధినే వదిలితే, ఆ మసక చూపు కూడా పోదూ ?

నిజమే బుద్ధిని దాటలేనంతకాలం స్వబుద్ధి మీద ఆధారపడి ఉండక తప్పదు. కాని బుద్ధికి గోచరించేది సత్యంయొక్క అంశం మాత్రమే అని తెలిసికొని ఉంటే, చిక్కుల్లోపడం.

సత్యాన్ని సమగ్రంగా చూడగలశక్తి బుద్ధికి లేదు. బాలుడెట్లా పద్యాన్ని పదచ్ఛేదం చేసుకొంటూ అన్వయం చేసుకొంటాడో, అట్లాగే బుద్ధికూడా సత్యాన్ని ముక్కలు ముక్కలుక్రింద చీల్చి, సత్యాన్ని అనుగమిస్తుంది. ఈ ముక్కలనైనా అది సరిగ కలుపుకోలేదు. ఈ ముక్కల్లో కొన్ని తార్కికబుద్ధికి పరస్పరవిరుద్ధంగా కనబడతాయి. సమన్వయంకోసం కొన్నిటిని వదిలివేస్తాడు— మిగిలిన వాటితో ఒక నిర్వచనం చేస్తాడు. కాబట్టే లోకంలో ఇన్ని నిర్వచనాలు, ఇన్ని మతా లేర్పడి అన్యోన్యం వివాదకారణా లగుతున్నాయి.

సత్యం - అనిర్వచనీయం, అనిర్దేశ్యం, అవాఙ్మానసగోచరం అని శ్రుతు లొక మూల ఘోషిస్తున్నా, శ్రుతి ప్రమాణాన్ని నమ్మే వారే సత్యాన్ని తమ నిర్వచనాల్లో బంధింప జూస్తున్నారు.

ఈ నిర్వచనాలన్నీ ఖండసత్యాలు—సత్యం యొక్క భిన్నదిక్కులు. పూర్ణసత్యం వీనిని మించినది—అన్నిటిని అంతర్భూతం చేసుకోగలది. అది స్వరూపతః అఖండం-అపరిచ్ఛేద్యం, బుద్ధిమీద ఆధారపడి ఉండే పండితులీ రహస్యాన్ని అవగతం చేసుకోక, నా నిర్వచనం, నా మతం, నా సిద్ధాంతం అంటూ అహమహమిక కనబరుస్తారు.

వివేకానంద స్వాములవారన్నారు-మానవు లెంతమంది ఉన్నారో, మతాలు కూడ అన్ని ఉన్నాయని—There are as many theologies as there are human faces. దీనినే రామకృష్ణ పరమహంసుల వారిట్లా చెప్పారు - అన్ని మతాలు ఖండసత్యాలని.

సత్యం పలుముఖాలు కలది. అది విశ్వతోముఖం. ఎవరి సంస్కారాన్ని బట్టి వారు తమ మతాన్ని నిర్ణయించుకొంటారు. అన్నిమతాలు చివరకు నదులన్నీ సాగరంలో కలియునట్లు పరమతత్వంలో ఇమిడేవే. అందుకనే అరవిందుడు సత్యాన్ని పలుద్వారాలు గల మహాప్రాసాదంతో పోల్చాడు. ఒక ద్వారం పెద్దది కావచ్చు. ఇంకొక ద్వారం చిన్నది కావచ్చు. ఎంత ఇఱుకుసందులో నుండి పోయినా తుదకు ఆ భవనాంతరాళంలోకి పోక తప్పదు. సత్యం అతీతదృష్టికి ఏకం—విశ్వదృష్టికి సర్వం.

వార్తలు - విశేషాలు

శ్రీరామకృష్ణానందస్వాముల జయంతి

శ్రీరామకృష్ణానందస్వామి, పరమహంస శ్రీరామకృష్ణభగవానుని ప్రత్యక్షశిష్యులలో ఒకరు. ఈయనగారి 111 వ జయంతిమహోత్సవాలు మద్రాసు మైలాపూరు శ్రీరామకృష్ణ మఠంలో జూలై 28 వ తేది శనివారము నాడున్నూ 29 వ తేది భానువారంనాడున్నూ భక్త్యుత్సాహాలతో కొనియాడబడ్డాయి.

శనివారంనాడు తిథిపూజ. మఠావరణం తోరణమాలాలంకృతమై ఉత్సవమునకు ద్యోతకమైన ప్రజ్వలతతో ఒప్పారింది. మంగళ నాదస్వరవాద్యంతో వేకువను 5 గంటలప్పుడు మంగళహారతితో నాటి కార్యక్రమం ఆరంభమైంది. వివిధగ్రంథాల పారాయణమూ భజన సంకీర్తనలు, విశేషపూజ, హోమము సమావిష్టమైన భక్తబృందమునకూ దరిద్రనారాయణులకూ అన్నసంతర్పణము ముగిసేటప్పటికి మధ్యాహ్నం దాటింది. నాటి సాయంకాలం ఆరాత్రికం ముగియంగానే మఠమండపంలో భక్తసదస్సు కూడినది. అప్పుడు శ్రీశ్రీరంగానందస్వాములు గురుసేవాంకితమైన శ్రీరామకృష్ణానందస్వాముల జీవితచరిత్రను ఆయనప్రతిభను హృదయవిశాలతను ఈలాగు ప్రస్తుతించారు :— "గురుభక్తియే ఆయనతపస్సారం. గురువే ఆయనకు సర్వం. ఆత్మసాధన శిఖరం గురుసేవే అనే అధ్యవసాయంతో గురుదేవుని జీవితకాలంలో శశి ఆ సేవలో వ్యగ్రుడై ఉండినాడు. గురుదేవుని భౌతికదేహం పడిపోయిన తర్వాతకూడ, ఆయనసాన్నిధ్యం శశికి సదానుభూతిలో ఉంటూ వచ్చింది. ఆయన గురుభక్తియూ గురుసేవయూ ఈనాటి యువకులకు చక్కని గుణపాఠాలు. సనాతనాచారనిష్ఠకును విశ్వవిశాలదృక్పథమునకునూ చక్కని కలయిక ఆయనలో ఉండేది.''

ఆంగ్లంలో ఉపన్యసిస్తూ శ్రీమత్తపస్యానంద స్వాములవారు ఈలాగు సెలవిచ్చారు — శ్రీరామకృష్ణానందస్వామిలో అమోఘమైన ప్రతిభకూ అగాధమైన భక్తికి చక్కని కలయిక. పుస్తకాలు చదవడం స్వామికి ప్రియమే ఐనా, భక్తిసాధన అంతకంటే ప్రియం. ఆధ్యాత్మికం కాని దేనైనప్పటికీ, అందుకై ఆయన క్షణకాలంగూడా వినియోగించడు. ఆయన వ్రాసిన గ్రంథాలు ఉన్నాయి. వానిని అర్థం చేసుకోవలెనంటే మెలకువయూ ఆలోచనయూ ఉండాలి. శిష్యులను ఆధ్యాత్మిక జీవిత నియమాలకు కట్టుపఱచడంలో అతికఠినుడు, వారి సంక్షేమాభిలాషలో అతిమృదుహృదయుడు. ఆయన కుండిన నమ్మకం అద్భుతాలకు సాధకం. ఆయనకు గురుదేవునందుండినంత భక్తిప్రపత్తులు శ్రీ మాతృదేవియందునూ శ్రీ వివేకానందస్వామియందును ఉండేవి. శ్రీ రామకృష్ణోద్యమవ్యాప్త్యభివృద్ధులకై ఆయన సాగించిన కృషి అతిముఖ్యమూ అవిస్మరణీయమూ.

ఈ జయంతి బహిరంగోత్సవ కార్యక్రమం 29-7-73 వ తేది భానువారంనాడు వివేకానందహాలులో ఏర్పాటైంది. బ్రహ్మశ్రీ ఉడయలూరు ఎ. రాజగోపాలశర్మగారు మధ్యాహ్నానంతరం 3-30 గంటలనుండి 5-30 గంటల వఱకు విభీషణశరణాగతినిగూర్చి హరికథా కాలక్షేపం వినిపించారు. 5-30 గంటలకు పౌర సభ సమావేశమైనది. పాండిచేరి ఉపరాష్ట్రపతి మాన్యశ్రీ ఎ. చేదిలాలుగారు సభాధ్యక్ష్యం వహించారు.

సదస్సుకు స్వాగతాశీస్సు లనుగ్రహిస్తూ శ్రీమత్తపస్యానందస్వాములవారు, శ్రీరామకృష్ణోద్యమంతో శ్రీ చేదిలాలుగారి కుండిన సన్నిహిత సంబంధాన్ని ప్రస్తుతించారు.

మదరాసు వివేకానందకళాశాల తమిళ భాషాధ్యాపకులైన ఆచార్య బి. రామన్ గారు తమిళంలో శ్రీ శశిమహారాజుల జీవితచరిత్రను సంక్షేపించి తెలిపారు. "ఆయన చేసిన శ్రీ పని గురుసేవారూపమే. ఆయనకు శ్రీ వివేకానందస్వామి పెట్టిన 'రామకృష్ణానంద' నామం యథార్థాక్షరం. గుడిలోని గురుదేవుని చిత్రపటం ఆయనకు సాక్షాద్గురుదేవుడే కాని కేవల చిత్రపటం గాదు. హిందూసిద్ధాంతనిష్ఠాపరుడైనా, ఆయనకుండిన అన్యమతములనుగూర్చిన పరిజ్ఞానమూ ఆ మతప్రవక్తలపట్ల ఆదరమూ ప్రశంసార్హములు"—అన్నారు.

మదరాసు జైన్ కాలేజి ప్రిన్సిపాలు ఆచార్య కె. ఎస్. నాగరాజంగారు ఆంగ్లంలో కావించిన యుపన్యాససారసంక్షేపం :— "శ్రీరామకృష్ణమతనిర్మాణంలో శశిమహారాజు నిర్వర్తించిన వంతు అనల్పము, కల్పాంతస్థాయి. సన్న్యాసనియమాలను ఆయన 'తు' 'చ' తప్పక పాటించేవాడు. ఎంత చిన్నపనినైనా మిక్కిలి అస్థతో చేసేవాడు. ఎంత దుర్గ్రాహ్యవిషయమునైనా అతిసుగ్రహమయ్యేటట్లు వివరించగల శక్తి ఆయనసొమ్ము. క్షుద్రరాజకీయవిషయచర్చలు ఆయనకు గిట్టవు."

తర్వాత మాన్యశ్రీ చేదిలాలుగారు ఉపన్యసించారు. వారి ఉపన్యాసవ్యాసాన్ని అం రించి ఆగస్టు (73) సంచికలోనే ప్రచురించి ఉన్నాం.

వివేకానందకాలేజి ప్రిన్సిపాలు డాక్టరు వేంకటసుబ్రహ్మణ్యంగారి వందనోపచారంతో నాటి సభాకార్యక్రమం ముగిసింది.

తర్వాత మఠభజనబృందంవారు శ్రీ పీత మోహానందస్వాముల ఆధ్వర్యంలో గంటన్నరసేపు కాళికీర్తనం చేశారు.

అశ్రుతర్పణం

అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రాలలో న్యూయార్కులో రామకృష్ణ వివేకానంద కేంద్రాన్ని నెలకొల్పి దానికి నిర్వాహకులుగా ఉంటూ ఉండిన శ్రీ మన్నిఖిలానందస్వాములు గ్రాసం థైలండ్పార్కులో 1973 వ సంవత్సరం జూలై నెల 21 వ తేదీనాడు బ్రహ్మైక్యం పొందారు. వారికి వయస్సు 78. వారు మాతృశ్రీ శారదా దేవియొద్ద మంత్రోపదేశం పొందారు, 1922 లో ఈ సంఘంలో ప్రవేశించారు. 1924 లో శ్రీ శారదానందస్వాములొద్ద సన్న్యాసదీక్ష స్వీకరించారు. మాయావతి అద్వైతాశ్రమంలో కొంతకాలం పని చేశారు. 'శ్రీరామకృష్ణుని జీవితచరిత్రము'ను వారు వ్రాసిన దప్పుడే. 1931 లో అమెరికాకు పంపబడ్డారు. 1933 లో న్యూయార్కునగరంలో రామకృష్ణవివేకానంద కేంద్రాన్ని స్థాపించారు. తమ నిర్యాణానికి కొన్ని నెలల మునుపటివఱకు ఆ కేంద్రానికి నిర్వాహకులుగా ఉండినారు. గ్రంథరచనరూపంలో ఆయన చేసిన సేవ అపారం. మహేంద్రనాథగుప్త వంగభాషలో శ్రీశ్రీరామకృష్ణకథామృతం అనేపేర వ్రాసిన ఐదు సంపుటాల గ్రంథాన్ని ఈయన "గాస్పెల్ ఆఫ్ శ్రీరామకృష్ణ" అను పేర ఆంగ్లభాషలోనికి అనువదించారు. ఖండఖండాంతరాల సకలమానవులకు గురుదేవుని వాగమృతాన్ని ఈ ఉద్గ్రంథం చవిచూపింది. ఇదిగాక "ఉపనిషత్తులు" "భగవద్గీత" "హిందుమతము : ఆత్మవిముక్తి విషయికంగా దానిపరమార్థం" "మాతృశ్రీ జీవితచరిత్ర" "వివేకానందస్వామి జీవితచరిత్ర" మొదలుగా ఎన్నో ఉన్నాయి ఆయన వ్రాసిన గ్రంథాలు. ఆయన నిర్యాణం చేత శ్రీరామకృష్ణసంస్థ ప్రతిభాంచితుడగు విద్వద్వతంసుని కార్యనిర్వహణనిపుణుని కోల్పోయింది. గురుదేవుని శ్రీచరణసన్నిధిని ఆయన నిత్యానందమున ఓలలాడుచుందురుగాక.

శ్రీరామకృష్ణ మిషను

పశ్చిమ బంగాళమున వఱద బాధితులకై సాహాయ్య కార్యక్రమం

విన్నపం

ఇటీవల వఱదలవల్ల పశ్చిమబంగాళంలోని నాల్గుజిల్లాలు ఎంతటి విధ్వంసానికి గుఱి యైందిన్నీ అందఱికి తెలిసిందే. అక్కడ పాటిల్లిన అపారప్రాణనష్టాన్ని ఆస్తినష్టాన్నిగూర్చిన వార్తలను ప్రతిదినమూ పత్రికలున్నూ రేడియోయూ అన్ని ప్రాంతాలవారికి అందజేస్తున్నాయి. మిడ్నపూరుజిల్లాలోని ఘటల్విభాగంలో సాహాయ్యకార్యక్రమం ఆరంభించేందుకై రామకృష్ణమిషనువారు కొంత సామగ్రితో కొందఱు సన్న్యాసులను పంపారు. సాధ్యమైతే సాహాయ్యకార్యక్రమాన్ని ఇతరప్రాంతాలకు కూడా విస్తరిల్ల చేయాలి.

ఉదారమహాజనులు తప్పక తోడ్పడగలరన్న విశ్వాసంతోనే మిషనువారు ఈ కార్యక్రమం ప్రారంభించా రనడం చెప్పాలా ? ధారాళంగాను నిర్నిరోధంగాను వారు అందజేసే విరాళాలు ఈ ప్రణాళికను అమోఘంగా నిర్వర్తింపజేస్తా యని విశ్వసిస్తున్నాము. ఈ క్రింది విలాసాలకు విరాళాలు అందజేస్తే కృతజ్ఞతాపూర్వకంగా స్వీకరించి రసీదులు పంపుతారు. చెక్కులను రామకృష్ణమిషనుపేరట వ్రాసి 'జెనరల్ సెక్రెటరి, రామకృష్ణమిషను, బేలూరు పోస్టు, హౌరాజిల్లా పిన్. 711202'' అను విలాసానికి పంపవచ్చు.

బేలూరుమఠం
తేది 7-9-1973.

గంభీరానందస్వామి
జెనరల్ సెక్రెటరి.

విలాసాలు

1. రామకృష్ణమిషను, బేలూరుమఠం - 711202.
2. అద్వైతాశ్రమం, 5 డెహి ఎంటల్లిరోడ్డు, కల్కత్తా - 700014.
3. ఉద్బోధన్ ఆఫీసు, ఉద్బోధన్ లేన్, కల్కత్తా - 700003.
4. రామకృష్ణమిషన్, ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ కల్చర్, గోల్పార్కు, కల్కత్తా - 700029.
5. రామకృష్ణమిషన్ సేవాప్రతిష్ఠాన, 99 శరత్బోసురోడ్డు, కల్కత్తా - 700026.
6. రామకృష్ణమిషన్, ఖార్, బొంబాయి - 400052.
7. రామకృష్ణమిషన్, రామకృష్ణాశ్రమమార్గము, న్యూఢిల్లీ - 110055.
8. రామకృష్ణమఠం, మైలాపూరు, మద్రాసు - 600004.
9. రామకృష్ణమిషన్ ఆశ్రమం, రామకృష్ణ అవెన్యూ, పాట్నా - 800004.
10. రామకృష్ణమిషన్ ఆశ్రమం, రామకృష్ణనగర్, కాన్పూరు - 208012.
11. రామకృష్ణమిషన్ సేవాశ్రమం, చన్దగంజ్, లక్నో - 226007.
12. రామకృష్ణమిషన్ హోమ్ ఆఫ్ సర్వీసు, లూగ్సా, వారణాశి - 221001.
13. రామకృష్ణాశ్రమం, ధన్టోలి, నాగ్పూరు - 440012.
14. రామకృష్ణమిషను ఆశ్రమం, సెక్టారు 15-బి, చండిగఢ్ - 160017.

గ్రంథ పరిచయం

భారతజాతికి నాహితవు
స్వామి వివేకానంద

చిన్నసైజు పుటలు 36, వెల 40 పైసలు, ప్రకాశకులు: శ్రీరామకృష్ణ సేవాసమితి, బాపట్ల, గుంటూరుజిల్లా,

మాయావతి అద్వైతాశ్రమమువారు ప్రచురించిన 'వివేకానంద, హిస్ కాల్ టు ది నేషన్' అను గ్రంథములోని కొన్ని ప్రకరణముల ఆంధ్రానువాదం ఈ గ్రంథం. 'విశ్వాసము' 'మానసికశక్తులు' 'మానవసేవయే మాధవసేవ' అను మూడు ప్రకరణాలున్నూ స్వామిజి జీవితచరిత్ర సంగ్రహమున్నూ ఇందు కలవు. డాక్టరు బొడ్డుపల్లి పురుషోత్తం (ఎమ్. ఎ., పి. హెచ్.డి.) అను వారు ఇందలి రచనను పరిష్కరించియున్నారు. అశాంతి పూరితమైన నేటి వాతావరణంలో ఉత్తేజకరములైన శ్రీ వివేకానందస్వాముల సూక్తులు యువజనులకు అత్యావశ్యకమైన కనువిప్పు సమకూర్చడంలో అత్యమోఘములు. వాని యీ ఆంధ్రానువాదానికి స్వాగతం.

—ప్రభాకర్.

శ్రీమద్భాగవతము

దశమస్కంధము – పూర్వభాగము.

శ్రీ వ్యాసమహర్షిప్రణీతమైన గీర్వాణ మూలము, తత్త్వదర్శిని యను పేర విద్వాన్ చదలువాడ జయరామశాస్త్రిగారు తెలుగులో వ్రాసిన టీకాతాత్పర్యాలు, శ్రీ బమ్మెర పోతరాజుగారి అనువాద పద్యములు – ఇందు గలవు. ప్రకాశకులు: చదలువాడ జయరామ శాస్త్రి అండ్ సన్సు, నెల్లూరు. రాయలుసైజు పుటలు 1103, వెల రు. 40.

భారతీయ ధర్మప్రబోధకములైన గ్రంథములలో శ్రీమద్భాగవతమునకు సాటి శ్రీమద్భాగవతమే. శ్రీ వేదవ్యాసప్రోక్త మగుటచే అది అత్యంత ప్రాచీనగ్రంథమే అయినను క్రీ. శ. 12 వ శతాబ్దిలో భక్తిమతములు దేశమున పెక్కెడల పెంపొందుటతో శ్రీమద్భాగవతమునకు విశేషప్రచార మేర్పడినది. సకల పురాణకర్తయు మహాభారతేతిహాసప్రణేతయు అగు వేదవ్యాసుడు తన పరిణతదశలో రచించిన దిది. కావున నిది ఎంత ప్రాచీనమో అంత నిత్యనూతనమునై యున్నది.

శ్రీమద్భాగవతము క్రీ. శ. నాల్గవశతాబ్ది లోనో ఆఱవశతాబ్దిలోనో రచితమైనట్లు ఇదానీంతన చారిత్రకవిమర్శకులు కొందఱు నిర్ణయించిరి. వారిని మించిన మేధానిధులు మఱికొందఱు క్రీ. శ. 14 వ శతాబ్దిలో బోపదేవు డీ భాగవతమును రచించె ననిరి. ఈ విద్వత్ప్రముఖుల కందఱికిని ప్రణామశతము లర్పించుచునే భారతభాగవతముల వ్యాసకర్తృకతచే నిర్వివాదముగ తేలిన దాని అత్యంత ప్రాచీనతను డాక్టరు ఆర్. డి. రనడేగారు తమ వ్యాసమున చక్కగా నిరూపించి యున్నారు. శ్రీకృష్ణుని లీలలను భక్తుల దివ్యచరిత్రములను ప్రతిపాదించుటే భాగవతప్రణాళిక. 'వేదాంత' 'భక్తి' సిద్ధాంతములకు సమన్వయము భాగవతములో గలదు. "అది జ్ఞాననవనీతమున వేపబడినది, భక్తిరసమున నానినది" అని భాగవతమును గూర్చి శ్రీరామకృష్ణుడు చెప్పుచుండెను.

అష్టాదశపురాణములను మహాభారతమును రచించియు చిత్తశాంతి నొందజాలకున్న వ్యాసమహర్షికి నారదమునీంద్రుడు ప్రత్యక్షమై చతుశ్శ్లోకీభాగవతము నుపదేశించి భాగవతరచనకు బూంచెను. భాగవతమునకు ప్రణేత వ్యాసుడు.

జ్ఞానవైరాగ్యములకు మూర్తీభావమైన శ్రీశుక యోగి దానికి ప్రవర్తకుడు. ఇక సప్తదినములలో తప్పక మృత్యుముఖమున బడవలసినట్లు శాపమునకు గుఱియైన పరీక్షిన్మహారాజు సర్వసంగ పరిత్యాగము చేసి 'బ్రహ్మసాక్షాత్కారమునకు శీఘ్రోపాయమును జూపుమా'' అని శ్రీ శుక యోగి నడిగెను. వ్యాసప్రముఖమహర్షుల మహిష్ఠగోష్ఠిలో శ్రీ శుకయోగి పరీక్షిత్తునకు భాగవతము నామూలాగ్రము వాక్రుచ్చెను. వివిధావతారములలో ప్రకాశితములైన భగవంతుని కల్యాణగుణగణములను, విశేషించి శ్రీకృష్ణుని దివ్యలీలలను ప్రహ్లాదధ్రువాంబరీషకుచేలగజేంద్రప్రముఖ భక్తవరేణ్యుల పావనచరిత్రములను గోపికల అనన్యాదృశమైన కృష్ణతృష్ణను శ్రోతృజనరంజకముగా శుకయోగి కీర్తించెను

శ్రీమద్భాగవతమునకు శ్రీధరస్వామి (1350-1450) రచించిన వ్యాఖ్యానము భావార్థదీపిక యన ప్రసిద్ధమై యున్నది. పెక్కండ్రు యోగీంద్రుల జీవితములను శ్రీమద్భాగవతము తీర్చి దిద్దినది. వారు తమ భాగవతాభిమానమును తమిళ - తెలుగు - మరాఠీ - హిందీ-ఓఢ్ర - అస్సామీ - గుజరాతీ - ప్రముఖ భాషలలోనికి దాని ననువదించి సంతృప్తిపఱచుకొనిరి. ఆ కవు లందఱును భాగవతసందేశమును దేశభాషలద్వారా సర్వప్రజానీకమునకును అందజేసిన మహోపకారులు, భారతదేశమున భక్తికిని పారమార్థికపరమైన జీవితమునకును పెంపొనగూర్చినవారు. వారిలో బమ్మెరపోతన (15 వ శతాబ్ది) ఒకడు. ఆయన కవులలోను యోగులలోను అగ్రగణ్యుడు, భాగవతమును తెలుగులోని కనువదించెను. అది నాతికఠినమై తఱచుగా శబ్దాలంకారసహితమై, శ్రావ్యమై కొంతయేనియు విషయభేదము లేక సంస్కృతమున కొకటీకవలె మిగుల శ్లాఘనీయమై యున్నది. సంస్కృత భాగవతమును ఆంధ్రభాగవతము నొండొకదానికి తీసిపోక చదువరులను ముగ్ధుల నొనర్చు ననుటను నిరూపించు గ్రంథమే ఇప్పు డిట సమీక్షింపబడుచున్నది. భాగవతమూలమును శ్రీధరీయవ్యాఖ్య ననుసరించిన తెలుగుటీకా తాత్పర్యములును, పుటల కడుగున ఆ యా శ్లోకములకు పోతనార్యు ననువాదపద్యములును ఇందు పొందుపఱుపబడియున్న విధ మతి స్పృహణీయము. ఈ ముద్రణకళానిష్ణాతత్వము శ్రీ వేదము వేంకటరాయశాస్త్రి, M. A. గారి సొమ్ము. శ్రీ జయరామశాస్త్రిగారి టీకాతాత్పర్యాలు 12 స్కంధములకును రచితములె యున్నను, ప్రస్తుతము దశమస్కంధపూర్వభాగము మాత్రమే ఇందు ముద్రితమై యున్నది. గ్రంథశేషమును ఇట్లు సుముద్రితమై ఆంధ్ర మహాజనులకు దక్కవలె నని మా యాశంస. 'వైయాకరణతల్లజుల'యొద్ద ఆంధ్రగీర్వాణముల నభ్యసించిన శ్రీ జయరామశాస్త్రిగారు ఇందు మాటిమాటికిని ''ఉండుచున్నాను'' అను క్రియారూపమును ప్రయోగించుచున్నారు. నన్నయోపజ్ఞమైన మధురాంధ్రసారస్వతమున ఈ రూపము దృష్టశ్రుతచరము కాదు. 'ఉన్న శబ్దంబు పరంబగునపు డుండుధాతువునకు లోపం బగు' (బా. క్రి. 56) 'ఉన్నాడు' అనుట కలదే కాని 'ఉండుచున్నాడు' అనుట లేదు.

-నే. భ.

మా [illegible] ంమాల

నేడే కొనండి ! పదే పదే చదవండి !!

దివ్యావతారమూర్తుల విశ్వోపజీవ్యములైన అమృత మధుర సూక్తులు సర్వ సుగ్రహము హృదయ సన్నిహితమునైన తేట తెనుగున వీనిలో అందజేయబడ్డాయి. ఇందులో ఒక్కొక్కటి నిరుత్సాహులకు ఉత్సాహప్రదం, అశాంతిసంక్షుభితులకు శాంతిదాయకం, సంశయాందోళితులకు సంశయాపనోదకం, జిజ్ఞాసువులకు పరమార్థజ్ఞాన సమర్పకం, అందఱికీ శిక్షకం, సంస్కారకం, నిర్వృత్యాపాదకం. మువ్వన్నెల మేలి జాకెట్టుతో పాకెట్టుసైజులో చక్కని తయారింపు—

రామకృష్ణ ఉవాచ	0-50	శ్రీ కృష్ణవాణి	0-50
శ్రీ శారదాసూక్తి నవనీతము	0-50	బుద్ధ ఉవాచ	0-50
శ్రీ వివేకానంద శంఖారావము	0-50	క్రైస్తు సూక్తిమాల	0-50

మహమ్మదు సూక్తిమంజరి 0-50

దేవీ మాహాత్మ్యము

అనువాదకులు :

కీ. శే. కందుకూరు మల్లికార్జునంగారు

మార్కండేయ పురాణాంతర్గతమగు దేవీమాహాత్మ్యము భక్తులెల్లరు అవశ్యము పఠింపదగిన దివ్యగ్రంథము. పాఠకుల సౌకర్యార్థము శ్లోకములు పెద్దఅక్షరములతో ముద్రింపబడియున్నవి. ప్రతి శ్లోకమునకు తేటతెల్లమగు తాత్పర్యము గలదు.

పారాయణము చేయగోరు భక్తుల యుపయోగార్థము గ్రంథాదియందు చండికా ధ్యానము, అర్గలాస్తోత్రము, కీలకస్తోత్రము, దేవీకవచమును, గ్రంథాంతమున అపరాధ క్షమాపణస్తోత్రమును, దేవీసూక్తమును పొందుపఱచియున్నాము.

ఈ గ్రంథమును శ్రద్ధాభక్తులతో పారాయణముచేయు భక్తులకు శ్రీ దేవీకృపాకటాక్ష వీక్షాప్రసారము తప్పక కలుగును.

170+24 పుటలు దివ్యమగు ద్వితీయ ముద్రణము వెల : రూ. 2-50

అడ్రెసు : మేనేజరు, శ్రీరామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు—4

సంపాదకులు : శ్రీ చిద్ఘనానందస్వామి, శ్రీ నేలటూరి భక్తవత్సలము.
శ్రీ ఎమ్. బాలసుందరంగారిచే ఫ్రీడమ్ ప్రెస్, (మద్రాసు-21) న ముద్రింపబడి,
శ్రీ బోధస్వరూపానందస్వామిచే శ్రీ రామకృష్ణమఠము (మైలాపూరు) నుండి ప్రచురింపబడినది.

శ్రీ రామకృష్ణమఠ ప్ర[illegible]

శ్రీ రామకృష్ణ సూక్తిసుధ		50
శ్రీ రామకృష్ణ లీలామృతము		00
శ్రీ రామకృష్ణ బోధామృతము (అట్టబైండు)	4	50
,, క్యాలికో ...	5	50
శ్రీ రామకృష్ణోపనిషత్తు	1	25
శ్రీ రామకృష్ణపరమహంసనీతి కథారత్నములు	1	00
గురూపదేశములు	1	00
పరమహంస శ్రీ రామకృష్ణుడు	0	25
నా గురుదేవుడు	0	40
శ్రీ రామకృష్ణ ఆరాత్రికము	0	12
శ్రీ రామకృష్ణుడు, వివేకానందస్వామి.	0	25
శ్రీ శారదాదేవి జీవిత చరిత్ర	2	75
శ్రీ శారదా ప్రసంగములు	3	00
శ్రీ శారదాదేవి	1	25
శ్రీ వివేకానంద జీవితచరిత్ర	4	00
బాలల వివేకానందుడు	0	50
శ్రీ వివేకానంద సంపూర్ణగ్రంథావళి		
9 సంపుటముల సెట్టు (సాదా)	45	00
,, ,, క్యాలికో	58	50
* విడి సంపుటములు ఒక్కొక్కటి సాదా	5	00
,, ,, క్యాలికో ...	6	50
సందేశ తరంగిణి (మొదటిభాగము) ...	4	00
,, (రెండవభాగము) ...	3	00
భారత యువజనులారా! ...	3	00
ప్రబోధ రత్నాకరము ...	2	50
రాజయోగము ...	2	50
కర్మయోగము ...	1	50
భక్తియోగము ...	1	50
శ్రీ వివేకానందలేఖావళి (మొదటిభాగము)	2	25
,, (రెండవభాగము)	1	75
హిందూ మతము ...	1	50
వివేక సూర్యోదయము ...	1	50
అనుష్ఠాన వేదాంతము ...	1	25
ప్రాచ్యము - పాశ్చాత్యము ...	1	25

మతము, సంస్కృతి, సామ్యవాదము	1	00
భారతదేశము	1	00
భారతీయ మహిళ	1	00
నా జీవితము, జీవిత కార్యము	0	50
శ్రీ రామకృష్ణ సేవాసంస్థ: తదాదర్శములు	0	50
నా సంస్కరణ యుద్ధ విధానము		37
నవీన భారత దేశము		40
పవహారి బాబా		25
సర్వం విష్ణుమయం జగత్		19
శ్రీ రామనామ సంకీర్తనము		10
తాపత్రయ చికిత్స		25
శ్రీ నాగమహాశయుని జీవిత చరిత్ర		25
పారమార్థిక సంభాషణలు		00
నారద భక్తి సూత్రములు		00
శ్రీ దొడ్డ భాగవతము_రెండవ సంపుటము	5	50
,, మూడవ సంపుటము		50
దేవీమాహాత్మ్యము ...		50
శ్రీ మద్భగవద్గీత		00
పారాయణగీత తాత్పర్యసహితము		75
,, మూలము		00
పరతత్త్వ ప్రసంగము		00
కఠోపనిషత్తు		80
గిరీశచంద్ర		75
భక్తిమార్గము		60
శ్రీ రామకృష్ణ ఉవాచ		50
శ్రీ శారదా సూక్తి నవనీతము		50
శ్రీ వివేకానంద శంఖారావము		50
శ్రీకృష్ణవాణి		50
బుద్ధ ఉవాచ		50
క్రీస్తు సూక్తిమాల		50
మహమ్మదు సూక్తి మంజరి		50
అద్భుతానందస్వామి		37

ఇవియేకాక ఆంగ్ల, సంస్కృత, తమిళ, హిందీ, కన్నడ గ్రంథములను
వేదాంతకేసరి (ఆంగ్లము) శ్రీ రామకృష్ణ విజయము (తమిళము)
అను మాసపత్రికలును, శ్రీ రామకృష్ణ పరమహంస, శ్రీ శారదాదేవి, శ్రీ వివేకానందస్వామి మున్నగువారి ఛాయాచిత్రములు, త్రివర్ణచిత్రములు, తైలచిత్రములు మున్నగున వెన్నియో మాయొద్ద లభింపగలవు.

* అయిదవ సంపుటము క్యాలికోగాని అట్టబైండుగాని లేదు.

ఇట్లు వ్రాయుడు:

శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు-4.